

185374
(B12669)

**ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ
ΠΕΡΙ ΟΜΗΡΙΚΗΣ Η ΕΠΙΚΗΣ
ΔΙΑΛΕΚΤΟΥ,**

ΠΕΡΙ
ΕΥΧΡΗΣΤΟΤΑΤΩΝ ΔΑΚΤΥΛΙΚΩΝ ΣΤΙΧΩΝ,

ΠΕΡΙ
ΤΟΥ ΕΙΣ ΔΙΣΤΑΛΛΑΒΟΝ ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΥ ΕΞΑΜΕΤΡΟΥ
ΤΡΑΓΙΚΟΥ ΤΕ ΚΑΙ ΗΡΩΪΚΟΥ,

ΚΑΙ
ΠΕΡΙ ΤΟΜΩΝ.

ΥΠΟ

Η. Σ.

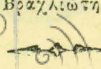
ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΑΘΗΝΑ» Α. ΚΛΟΥ.

ΟΔΟΣ «ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ» ΝΥΝ «ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ.»

Οἰκία Κ. Α. Βραχλυιώτη

ΠΑΡΕΜΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

1868.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

Εν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ πρόκειται οὐχὶ περὶ διαλέκτων ἐν γένει, ἢ ἰδίως τῶν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τούτων πραγματευομένων ἐν τοῖς γυμνασίοις, ἀλλὰ συντόμως περὶ Ὀμηρικῆς ἤτοι ἐπικῆς ἀπαντωμένης εἰς τὰ διασωθέντα ἐπικά ποιήματα τῶν Ἑλλήνων, καὶ κυρίως εἰς τὸν Ὅμηρον, παραβαλλομένης μετὴν κοινὴν, ἥτοι συνήθη διάλεκτον τῶν Ἀττικῶν.

Περὶ τῶν εὐχρηστοτάτων ἐκ τῶν πολυαρίθμων δακτυλικῶν· περὶ τῶν δύο γενῶν τοῦ ἑξαμέτρου ἡρωικοῦ τε καὶ τραγικοῦ· πόσαι καὶ ποῖαι τομαὶ ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν παλαιῶν καὶ ποῖαι αἱ ἀναγκαιόταται μετὰ τινων ἀναγκαίων παρατηρήσεων πρὸς εὐχερῆ χρῆσιν τῶν σπουδαζόντων ἢ μελετώντων ταῦτα.

ΔΙΓΑΜΜΑ.

Ἐκτὸς τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου ἦτο καὶ τὸ F, ὑπὲρ ἐκ τοῦ σχήματος καλεῖται δίγαμμα. Ὁ φθόγγος αὐτοῦ ὠμοιάζε τὸν φθόγγον τοῦ λατινικοῦ v ὡς (vespera) ἑσπέρα (ovum) ὠδν, (clavis) κλαῖς, κλεῖς· κτλ. ἐν τῇ νῦν μορφῇ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν οὐδόλως εἶναι ἐν χρήσει, ἀλλ' ἡ μεσολάβησις αὐτοῦ θεωρεῖται ὡς ἀναγκαία πρὸς θεραπείαν φαινομένων πολλῶν χασμοδιῶν· ἐνομάζεται δὲ πολλάκις αἰολικὸν δίγαμμα.

ΠΡΩΤΟΝ.

Πάθη Γραμμάτων.

1. ΦΩΝΗΕΝΤΑ.

Α'.

Μετατροπή.

Χρήσις τοῦ Η ἀντὶ τοῦ Α, τῆς κοινῆς Διαλέκτου.

Εἰς τὴν Ὀμηρικὴν διάλεκτον ἀπαντᾷται τὸ η, ἀντὶ τοῦ α.

α. ἀντὶ τοῦ μακροῦ $\bar{\alpha}$ ὡς Ἰλιάδ. Ζ. 45. Ἄδρητος. λίην. Ὀρήϊκες, ῥηϊδίως, θηεῖτο.

β'. ἀντὶ τοῦ βραχέως α , ἐν ᾧρσει τοῦ στίχου, ὡς ἡερέθονται, ἡνεμόεις.

ἐκπρόλος = ἐκατόβλος, ἡγορίη, ἡμαθόεις.
ωσχύτως ἡγερέθονται = ἀγερέθονται.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ὡσαύτως εἰς τοὺς σχηματισμοὺς
 ἀτασθαλίῃσι = ἀτασθαλίαισι. φθῆρς = φθάρης.
 ἐξ ἐναντίας ἔμεινε τὸ α εἰς τὸ
 λελασμένος, λέλαται, λελάσμεθα
 ἀντὶ λελησμένος κτλ. ἐκ τοῦ λάθω.

Β'.

Ἑκτασις τοῦ Ε εἰς Η.

Ἐπειδὴ τὸ η θεωρεῖται ὡς ἐκ τοῦ εε συγχείμενον, τοῦλάχιστον ἴσον τὸ ἐν μὲ τὸ ἄλλο, διὰ τοῦτο ἡ ἑκτασις αὕτη, δυνατὸν νὰ ὀνομασθῇ καὶ διπλασιασμός. Λαμβάνει δὲ τὸ ε τὸν διπλασιασμόν τοῦτον δυνάμει τῆς ἄρσεως τοῦ στίχου εἰς τὸ εὔ (=εὔ) γινόμενον ἢ καὶ ἐπιθετικῶς, καὶ ἐπιρρήματικῶς ὡς προβάλλουσιν οἱ κριτικοὶ εἰς τὸ Ἰλιάδ. Π. 194. ὀδηγούμενοι ἀπὸ ἄλλα χωρία ἀνάλογα εἰς τὸ ἡ ὕτε, ὑπάρχοντος ὅμως καὶ τοῦ εὔτε· εἰς τὸ ἡ ὕς = εὔς καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα ἡ ὕγένειος, καὶ ἡ ὕχομος, εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἑρετμός σύνθετα, φιλήρετμος, δολιχῆρετμος.

Τὸ ἡπειτα, ἡγούμενου τοῦ δὲ

δ' ἡπειτα, ἡ δὴ ἔπειτα.

ἀφῆρθη δι' ὅλου τὴν σήμερον ἀπὸ τὸν Ὀμηρον, ἐνθα γράφουσι τῶρα δὴ ἔπειτα. Ὀδύσσ. Α. 290.

Ὠσαύτως εἰς τὰς καταλήξεις, εἰς εἰον ὑποτιθεμένων ὅτι γίνονται ἐκ τοῦ εῖον διὰ τῆς ἄρσεως τοῦ στίχου, ὡς βασιλῆϊον, ξεινήϊον, ἱερῆϊον.

Ἐνταῦθα ἀναφέρεται καὶ τὸ ἡῖα, τὸ ὅποιον ἔχει τρία σημενόμενα διαφορετικά.

ἀ. ἐφόδια. Ὀδύσσ. Β. 440. β'. ἄχυρα. γ'. ἄγραν. ἴσον κυνήγιον καὶ τὸ λῆϊον.

Γ'.

Πρόσθεσις τοῦ ε πρὸ μακρᾶς συλλαβῆς

ἐκ μακροῦ ε ἀρχομένης.

ἔσδνα, εἰκόσι, καὶ εἰκοσι.

Ἰλ. Α. 41. ἐλδωρ, εἰς—εἰς, ἐέρση.

Ὠσαύτως καὶ δασυνόμενα, ὡς
 ἔεσατο, ἔεστο. κτλ.

Ἦστε κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην τὸ ε εἰς τὰ εἰσατο, ἐέλδετο, ἐέργη, εἰπες. Ἰλιάδ. 552. δὲν εἶναι αὔζησις.

Σημείωσις Α'.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ λέξεις, ὑποτίθενται ὅτι εἶχον πρὸ τοῦ ε τὸ δίγαμμα F καὶ ἐνταῦθα ἀναφέρουσιν ἀκόμη καὶ τὸ ἐφεύρω ἀπαντώμενον εἰς τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν. Ὅθεν εἶναι

ἐφεύρω, καὶ ὅχι ἐπί—εὔρω.

οὔτω καὶ τὸ ἀφανδάνω = ἀφανδάνω.

Σημείωσις Β'.

Οὐχὶ προτιθέμενον ἀλλ' ἐπιτιθέμενον τὸ ε φαίνεται εἰς τὸ Μητιετα, ἐκ τοῦ Μητις.

ἡ (= ἦ)

ἡέλιος. Ἰλιάδ. ρ. 650.

Εἰς τὰ δύο ὁμως ὕστερα εἶναι ἀναντιρρήτως ὀρθότερα ἢ κατὰ συγκοπὴν ἐξήγησις, παρὰ ἡ κατὰ παρένθεσιν, ὡς ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ἀδελφός ἐξ οὗ τὸ ἀδελφός, ὅπερ δὲν γνωρίζει ὁ Ὀμηρος.

Δ'.

Παρένθεσις τοῦ Η.

Εἰς τὰς συνθέσεις πρὸς μεταρρύθμισιν βραχυσυλλάβων λέξεων ὡς

ἐνηγενέος, ἐπηετανός ἐκ τοῦ ἔτος.

Ὀδύσσ. Β. 349. ἐπήβολος = ἐπιτυχής, ἐγκρατής.

ὡσαύτως εἰς τόπον τοῦ ο, ὡς ἱππημολόγος, ἐλαφηβόλος, νεηγηνής = νεογενής· νεηπενθέα, ὀλιγηπελέων. Ἰλ. Π. 340· τὸ ἐναντίον, ὀλιγοδρανέων διὰ τὴν ἐπομένην θέσιν.

ὡσαύτως πολιήτης ἐν ᾧ συνυπάρχει καὶ τὸ πολίτης. Εἰς δὲ τὴν λέξιν τανηλεγέος κεῖται ἀντὶ τοῦ υ ὡς φαίνεται εἰς τὸ τανύγλωστος. Τὸ ἐναντίον δὲ ἐκτείνεται τὸ ο εἰς οἱ ἐνθα δηλοῦται σχέσις τοπικῇ, ὡς ὁδοιπόρος, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

Ὅθεν κατὰ τοῦτο, καὶ τὸ πυλογενέες εἶναι ὀρθότερον, ἀπὸ τοῦ πυλογενέες ὡς λείψανον τῆς πηλαιᾶς δοτικῆς.

ἀνάλογα δὲ τούτων εἶναι τὰ ὀρεῖαυλος, ὀρεῖβάτης, ὀρεγε-
 γος, κτλ.

Εἰς δὲ τὰ προσωπικά (δηλ. τὰ σημαντικά προσώπων) ὡς Ἰλιάδ. ω. 445. Ἀργεϊφόντης, ἀνδρεϊφόντης, τὸ εἰ ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ ο.

Ε'.

Ἑκτασις τοῦ Α εἰς ΑΙ.

Τοῦτο συμβαίνει εἰς τὴν παρὰ πρόθεσιν, πρὸ ἀφώνου, ὡς παρὰ Διός. παρὰ Διομήδεια.

ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συνθέσεων ὡς

παραιβάται, παραιφόμενος, παραιπεπιθοῦσαι.

ἐξηλείφθη ὅμως πρὸ ἀμεταβόλων, διὰ λόγον τῆς προφορᾶς αὐτῶν, ἔξω ἀπὸ ὀλίγα τινὰ χωρία.

Ἡ κατὰ ἐκτείνεται εἰς κατὰί, μόνον εἰς τὸ καταβαταί. Ὀδυσσ. Ν. 440.

Ἡ ὑπὸ γίνεται ὑπαί πρὸ ἀφώνου εἰς τὰ Ἰλ. Β. 824. ὑπαί πόδα, ὑπαί δέ τε· ἐξηλείφθη δὲ πρὸ τῶν ἀμεταβόλων, ὡς καὶ πρὸ δύο συμφώνων, καὶ πρὸ τῆς λέξεως, δέος = δεῖος, ὡς περιττή, καὶ ἐγράφη ὑπό· ἔγινε δὲ ἡ ὑπαί, ἐκ τῆς ὑπὸ, ὡς ἡ ἀπαί ἐκ τῆς ἀπό· ἔχουσι δὲ ἀρχὴν ἡ μὲν ἀπὸ τὸ ἄπ, σωζόμενον εἰς τὸ λατινικὸν ab, ἡ δὲ ἀπὸ τὸ ὕπ, σωζόμενον (εἰς τὸ λατινικὸν sub, τὸ ὁποῖον προσέλαβεν τὸ σ εἰς τὸν τόπον τῆς δασύτητος, ὡς τὸ ἐξ ἔγινε sex καὶ τὸ ἐπτὰ septem.

Ἡ αὐτὴ ἑκτασις εἶναι καὶ εἰς τὰ Ἰλιάδ. ε. 892 αἶε Ζ· 497 αἶψα, καὶ καθεξῆς. ρ. 673. αἰετός. καὶ εἰς τινὰ ἀμφισθητήσιμα.

ὡσαύτως καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ὡς μεσαιπόλιος = μεσοπόλιος.

ὡσαύτως ῥυθμοῦ χάριν παρεντέθη τὸ α εἰς τὰ Πατρωνυμικά, ὡς, Πηλιάδης, Τελαμωνιάδης, κτλ.

ΣΤ'.

Ἑκτασις τοῦ Ε εἰς ΕΙ.

Τοῦτο συμβαίνει εἰς πολλοτάτας λέξεις, ἀλλὰ πρὸ φωνηέντων καὶ ἡμιφώνων, ὡς, εἰαρινός, εἰανός, εἰλήλονθα, εἰροσύνη, εἶν, εἶως, εἶνεκα. Ἰλ. Η. 388.

ὡσαύτως εἰς τὸν διπλασιασμόν τῶν παρακειμένων, ὡς δεῖδαι, δειδέχεται.

Δὲν συμβαίνει εἰς τὸ ἔαρ, ἤλασα, ἐλαύνω, ἐλάτη, καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον εἰς τὰ ἔπος, ἐρατός, ἐπειδή, ἐρετμός, κτλ.

ὡσαύτως συμβαίνει εἰς τὸ δαίλος, ζείνος, κεινός = κενός, στείνος = στενός.

Τὸ δὲ πέρας πάντοτε πείρας, καὶ πείρατα. Ὅθεν ἀπείρητος, ἀπερέσιος, καὶ ἀπερείσιος. ὡσαύτως εἰς τὸ ἀδειής, βεῖα. Ἰλ. Γ. 384.

ἀδελφείδος, σείο = σέο = σοῦ

δείας, εἰμιο = ἐμοῦ. Ἰλιάδ. ρ. 31.

χρεῖος, εἶο = οὔ.

Ἑρμείας. — Ὀδύσ. Β. 250. αἰεκέα.

Δὲν γίνεται εἰς τὰς πτώσεις πολυσυλλάβων ῥιζῶν ἀεκαζόμενος. Ὀδύσ. σ. 435.

ἀπηνέα, ἀπευθεά, μῆδεα κτλ.

Ζ'.

Τροπή τοῦ Ο εἰς Υ.

Τοῦτο συμβαίνει εἰς τὰ ἄλλουdis. Ἰλ. ρ. 728.

ἐκ τοῦ ἄλλο· ὡσαύτως καὶ τηλύγετος. Ὀδύσ. = τελεγόνος. ὡς δεικνύει τὸ τηλόθεν καὶ τηλόσι.

ἀμφισθητήσιμα δὲ τὰ, ἐντυπᾶς, ἀμφιγυστής.

ὡσαύτως ἐκ τοῦ ἀργός ἀργυφος, ἀργύφεος, ἀργυρος καὶ ἀργύρεος.

Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται καὶ ἡ Ὀμηρικὴ σύνθεσις τοῦ εο, εἰς ευ. Ἡ συγγένεια τοῦ ε ἐκτείνεται καὶ εἰς ἄλλα, ὡς τὸ

ἄμυδις, ἄλλυδις, ἐκ τοῦ ἄμα, σύρκες = σάρκες.

Η'.

Τροπή τοῦ Ο εἰς Ω.

ἀνώϊστος ἐκ τοῦ ἔτω· Διώνυσος

καὶ τοῦτο κοινότερον παρ' Ὀμήρῳ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Διονύσου.

ὡσαύτως εἰς πολλοὺς σχηματισμοὺς οἵτινες ἔχασαν τὸ F μετὰ τὸ ο ὡς λαγωFός = λαγώς, κολοFος = κολώς.

ἐκτείνεται καὶ εἰς πολλὰ ἐπίθετα εἰς εἰς, ὡς εὐρώεις, κητώεις, ἐσθρῶεις.

διὰ τοῦ ο δὲ τὰ σκιάσεις, αἱματώσεις.
ὡσαύτως, μία δλόκληρος κλάσις οὐσιαστικῶν ὡς ἄλωή, θωή,
καὶ τὰ ἐξῆς.

Ἐκτασις τοῦ Ο εἰς ΟΥ.

Τοῦτο γίνεται ὡσαύτως πρὸ ἡμιφώνων ὡς
γόνυ = γούνατος. Ὀλυμπός = Οὔλυμπος
δόρυ = δούρατος. κοῦρος κούρη, ἀντὶ κόρος κόρη
νόσος = νοῦσος. μόνος = μούνος
ὄλος = οὔλος. τὸ ὅποιον ἀπαντᾷται εἰς διαφόρους
σημασίας· οὐδέποτε ὅμως εἰς τὰ ἐκ τῶν ῥημάτων παραγόμενα
ὡς δόμος, πόνος, στόνος, φόνος.

ὡσαύτως συμβαίνει εἰς περιστάσεις ἔνθα ἀπεδλήθη τὸ F, ὡς
κολόFω = κολούω, ὀρόFω = ὀρούω.

Ἐκθεσις τοῦ Ο εἰς ΟΙ.

Τοῦτο γίνεται πρὸ φωνήεντος, ὡς χροίη, δοιῶ, ἄλλοια ἐκ
τοῦ ἄλλω· φλοιός.

ἡγνοίησε, ἄγνοιέω, ποίη = πόα,
οὐχὶ ὅμως, τὸ βοή, θεός, γόος.

ὡσαύτως πρὸ τοῦ ν, εἰς τὸ ἀγκοίνη, τὸ δὲ φοίννον
αἶμα εἶναι παραγωγικὸς σχηματισμὸς τοῦ φοινός (δαφοινός).

Θ'.

Ἐναλλαγή φωνηέντων.

Εἰς πολλὰς λέξεις ἀπαντῶνται πολλὰ φωνήεντα τὰ ὅποια
ἐν αὐταῖς κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον, ἢ κατὰ τὴν παραγω-
γὴν των εἶναι ξένοι.

Ε ἀντὶ Α.

βέρεθρον· δύσετο.

Ε ἀντὶ Ι.

ἀγχέμαχος = ἀγγίμαχος.

Ο ἀντὶ Α.

πόρδαλις, ἀντὶ πάρδαλις.

Ι ἀντὶ Ε. ὡς

ἰστίη ἀντὶ ἑστίη.

Ἄλλα ὁδηγοῦσιν εἰς Αἰολικὴν ἀναλογίαν, ὡς ζεῖδωρος, ἀντὶ
ζήδωρος· μεῖς = μῆν.

Ἀφηρεθήσαν δὲ ἀπὸ τὸν Ὀμηρον τὴν σήμερον τὰ ζαχρειῶν,
τεθνηῶτες· καὶ γράφονται· ζαχρηῶν, τεθνηῶτες.

Ἄλλα τελευταῖον θέλουσιν, ἀπὸ σχηματισμοὺς ἀχρήστους
γενόμενα, ὡς τάμνε, ὁδηγεῖ εἰς τὸ τάμνω· καὶ ἐσχαρόφιν εἰς
τὸ ἐσχαρος, τὸ ὅποιον εἶναι πρὸς τὸ ἐσχαρή. ὡς τὸ ἐσπερος
πρὸς τὸ ἐσπέρη.

Ι'.

Συστολή φωνηέντων.

Καθὼς ὁ στίχος ἐπροξένησε τὴν ἔκτασιν, ὡσαύτως καὶ τὴν
συστολὴν, οὕτω λοιπὸν ὅχι μόνον τὰ ἰσόμακρα δίχρηνα, α, ι, υ
ἀπαντῶνται βραχέα, ἀλλ' ἀκόμη καὶ αὐταὶ αἱ δίφθογγοι· ὡς
κούρας ἢ κοῦρας (— υ) ἀντὶ κούρας (— —) παρ' Ἡσιόδω.

κονή ἀντὶ κονή. ἰθύω ἀντὶ ἰθύω.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ μακρὸν α καὶ συστελλόμενον μένει πάλιν
α, καὶ τὸ ι μένει ι, καὶ τὸ υ μένει υ, καὶ δὲν γίνεται παρὰ
ἡ διαφορὰ τῆς προσωδίας ὡς ᾱ, ᾱ, ῑ, ῑ, ῡ, ῡ, διὰ τοῦ-
το αὐτὰ ἀφίνονται εἰς τὸ περὶ προσωδίας. Ἐνταῦθα δὲ λέγομεν
περὶ ἐκείνων, ἐν οἷς γίνεται καὶ ἐξωτερικὴ διαφορὰ εἰς τὴν λέξιν.

Η.

ἀργής, ἀργήτος, καὶ ἀργέτα.

ἀσκηθής, καὶ ἀσκηθής.

ἀκαχήμενος = ἀκαχήμενος

καὶ ἄλλα ἀμφισβητήσιμα.

Συστέλλεται Ω εἰς Ο.

Τοῦτο εἶναι συνηθέστατον εἰς τὴν ὑποτακτικὴν ἐγκλίσιν

ἰακωβατίου

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ὡς, τραπεύομεν = τραπεύομεν.

θεύομεν = θεύομεν.

ἐγείρωμεν = ἐγείρωμεν.

ΕΙ εἰς Ε.

Εἰς τὰ θηλυκὰ τῶν εἰς υς βαθέη = βαθεία κτλ.

Ιλιάδ. Β. 786. ὠκέα = ὠκεία.

ΟΥ εἰς Ο.

τροίπος = τρίπους.

βόλεται = βούλεται.

λαγός = λαγούς.

ΑΙ. ΟΙ. ΤΙ.

Καὶ αὗται αἱ δίφθογγοι συστέλλονται χωρὶς ὅμως νὰ μεταβληθῶσι. Λοιπὸν ἀνάγονται εἰς τὴν πρώτην κλάσιν.

ΙΑ'.

Ἀφαίρεσις τῶν φωνηέντων ἐν ἀρχῇ.

Α. ὥς σταχύεσσι καὶ ἀσταχύεσσι.
στερόπη = ἀστεροπή.

Ε. ὥς κείνος καὶ ἐκεῖνος.
ἱκελος = εἴκελος.
ἰδείησι ἐκ τοῦ εἰδείησι.

Ο. πρὸ τοῦ Ι. εἰς τὸ ἴδμεν = οἶδαμεν

Εἰς τὸ μέσον τῆς λέξεως.

Α. ὥς γλακτοφάγον = γαλακτοφάγον.

εἰληλούθμεν = εἰληλούθαμεν.

Ε. ὥς ἔπλετο = ἐπέλετο.

κέκλετο = κεκέλετο.

ἀποπτάμενος = ἀποπετάμενος.

εἰς δὲ τὸ ἱρὸν, ἱρά. Ιλιάδ. Π. 658. καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν. Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ε ἔγινε μακρὸν τὸ ι, ὥς τίπτε = τίπετε.

ΙΒ'.

Διαίρεσις φωνηέντων.

Τὰ φωνήεντα αε, αι, αο, εη, εε, οε, οι, μένουσι διηρημένα ἀπ' ἀλλήλων ἐν τοῖς ἀκολουθοῦσι.

ΑΕ γινόμενον ΗΕ καὶ ΑΗ (διὰ σχηματισμὸν καὶ διὰ μέτρον).

ἀήτης = ἀέντες,

ἄη = ἔπνεσε.

Διὰ τοῦ Ρ.

ΑΕΡ ὅπερ καὶ ΗΕΡ.

Ιλ. Γ. 108 ηερέθονται = αερέθονται.

ἀηρ, ἥρα. Ιλ. Ε. 282.

ἡέριος, αἰίρω.

ἄορ = ἄωρ, ἄωρτο. Ιλ. Γ. 272.

ἀορτήρ, αἰέρω, ἥρσα.

Διὰ τοῦ Δ.

ΑΕΔ.

αἰίδω, αἰιδός.

αἰοδῆ, αἰοδιᾶω, ἀηδών.

Διὰ τοῦ Λ.

ΑΕΛ.

ἀέλλω = πνέω. ἀλλέω = σωρεύω.

ἀολλῆς = ἀελλαῖος.

ἐνταῦθα ἴσως καὶ τὸ

Ἥελιος = ἀΓέλιος

ἀάξω (= auge) = αὐξάνω.

ΑΙ.

αἶω = αἰσθάνομαι, = αἰών, ἡῖών, αἶουσα, αἶε.

ΑΟ.

σάοφρων = σώφρων.

ΕΑ.

ἐάν, ἐάας, ἐάν, ἐάσω, κτλ.

ἐάγη, ἔαρος, ἐαδότα, ἐάγη, ἐάξα, κρέατος, στέατος, φρέαρ.

ΕΕ.

ρέεθρον.

ΗΙ.

ἡῖών, ἡῖα, ἡῖθεος, κηῖς, λῆών, ληιδία, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

ΟΕ.

λοστρόν, δημιοεργός, λοεσσάμενος.

ΟΙ.

διλεύς, διλιάδης.

Ταύτην δὲ τὴν διαίρεσιν ἐξηγοῦσιν οἱ ψηφολόγοι διὰ τὴν ἀ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΗΟΝ

ΔΗΜΟΚΛΕΣΤΡΙΚΗΝ ΠΡΑΞΙΟΝΗΚΗ

ΜΟΥΣΚΟΥΔΕΡΓΗΤΟΥ

τοῦ ὅποιον ἐκβλήθην, ἔλασεν ἐν τούτῳ ἀσυναίρετον μένει τὸ υ εἰς τὸ αὐτῇ (= αΓτῇ) αὐτῇ, αὐτεον,

ἄυσε, ἄυσαν, αὔσαι, αὔσας, αὔσαντες αὔσαντων, εὔς. Διὰ τοῦτο προσθέτουσιν οἱ αὐτοὶ, καὶ τὸ ἀποφατικὸν αἰ' πρὸ τῶν διγαμματισμένων λέξεων δὲν ἔχει ν, τὸ ὁποῖον ἔχουν αἱ ἀδιγαμματίσαι· ὡς ἀάατος, ἀαγῆς, ἀαπτος.

ἀάσχετον, ἀεικῆς, ἀέκητο, ἀέκων, ἀεργος.
ὡς ἱλ. κ. 93. ἀήθεσσον, ἀίδης, αἰδωνεύς, αἰδηλος, αἰδρις, αἰδρίη.

ἐξ ἐναντίας δὲ

ἀναιδῆς,	ἀναρχος.
ἀναίμονες,	ἀνήροτος.
ἀναίτιος,	ἀνόπαια.
ἀναλκῆς,	ἀνοῖστους.
ἀναιδίη,	ἀνυδρωτί.
ἀναίνομαι,	ἀνολέθρους.
ἀνάρσιος,	ἀνώνυμος.
ἀναυδος,	

εὐρίσκονται δὲ ἄουτον καὶ νεούτατος.

Σαλεύει ἡ συναίρεσις τῶν φωνηέντων εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἄεθλος, ὡς ἄθλον, ἀεθλοφόρος, ἀθλοφόρος.

Ἀσυναίρετα μένουσι τὰ φωνήεντα εἰς τὰ ἐκ τοῦ θαάσω.

Τὸ δὲ θόωκος προϋποθέτει συναίρεσιν ἐκ τοῦ θάοκος, θῶκος = θάκος.

Ἀσυναίρετα μένουσι τὰ ΗΙ εἰς τὸ Θρήικες — ἱκων κτλ.

καὶ εἰς τὸ ἐνικόν, Θρήϊκα.

εἰς τὸ πληθυντικὸν ὅμως, Θρήικες, Θρηκῶν καὶ Θρήϊκες, Θρητικῶν.

ὡσχύτως λυκοόργος = λυκοῦργος.

δαριζέμεναι, δαρίζω.

ἱλιᾶδ. Ε. 486. ὦρεσσι· ὅμως ἱλ. χ. 128. δαρίζετον, οἷα καὶ οἶω. Τὸ οἶμαι, ὅτοιμα ὅμως πάντοτε διηρημένον, ἔξω ἀπὸ τὸν σχηματισμὸν οἶητο· οἶη, καὶ οὐδέποτε οἶς· ὅιος ὅμως καὶ οἶων, τότε γίνονται δισύλλαβα ὅταν τὸ μέτρον τὸ ἀπαιτῇ.

Ἄστατος εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ παίς καὶ παῖς· φῶς (φῶς) καὶ φάεος.

Εἰς τὸ μέσον ἔνθα συμπίπτει ἡ αἶψα καὶ ἡ κατάληξις, τότε μόνον γίνεται διαίρεσις, ὅταν τὸ πρῶτον φωνῆεν ἦναι μακρὸν, ὡς ἡέις, ἡίς, ἡιάδες, ἡία, ὠίον.

Ἀλλῶς οὐδεμία διαίρεσις, ὡς Ἀτρείδης, Πηλεΐδης κτλ.

ἐπειδὴ δὲ τῷ ὑπερῷα, καὶ τὰ ἐκ τοῦ δῆϊος = δαῖος, δηώσας, δηώσειν κτλ. μάχονται εἰς τοῦτο, προβάλλουσι καὶ εἰς αὐτὸ ἀλλαγὴν γραφῆς οἱ Κριτικοὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα ὑπερῷ, δηιώσειν κτλ.

Εἰ μὲν μετὰ δίφθογγον ἔπονται δύο σύμφωνα εἰς πολλὰς περιστάσεις, καὶ ἔνθα δὲν ἀπεβλήθη τὸ F, γίνεται διαίρεσις οὕτως·

διζὺς εἶσκω, ἐκ τοῦ εἶκω ὠτίζε, μ' ὅλον ὅτι εἶναι οἷζασαι.

Διαιρεῖται δὲ τὸ εὐ εἰς τὸ εὐ πρὸ δύο συμφώνων, ὡς

εὐ κρίνας, εὐ τρέφων κτλ.

Ἐν δὲ ταῖς συνθέσεσιν μένει μὲν ἀδιαίρετον τὸ εὐ πρὸ φωνηέντων καὶ ἀπλῶν συμφώνων χωρὶς ἀμεταβόλου, οὕτως· εὐαιθέες, εὐβίτος, εὐηρες, εὐδωρον· διαιρεῖται δὲ καὶ γίνεται εὐ πρὸ δύο συμφώνων.

ὡσαύτως καὶ πρὸ ἡμιφώνων, τὰ ὅποια τότε διπλασιάζονται, ὡς εὐμμελίης, εὐβράφεισι, εὐννήτους, εὐσελμοι.

ἐξαιρουμένου πρὸ τοῦ λ εἰς τὸ, εὐλείμων.

Πρὸ ἀφώνου δὲ καὶ ἀμεταβόλου εἶναι εὐ καὶ εὐ, εὐ μὲν, πρὸ τῶν κλ ὡς εὐκλεῆς, κν, ὡς εὐκνήμιδες ἱλ. Β. 331.

τμ. — εὐτμήτοισι. τρ. εὐτραφῆς

εὐ καὶ εὐ' πρὸ τοῦ πλ. ὡς εὐπλακέες καὶ εὐπλέκτους

χρ. — εὐφρων — εὐφρων.

Πρὸ δὲ τοῦ πρ πάντοτε τὸ εὐ ὡς εὐπρηστον, εὐπρυμνοί· γίνεται δὲ καὶ εὐδμητος, μ' ὅλον ὅτι ἀλλοῦ εὐδμητος.

Τροπὴ τοῦ δασέος πνεύματος εἰς ψιλόν.

Τὸ δασὺ πνεῦμα τρέπεται εἰς ψιλόν, ὅταν ἐνδυναμοῦται ἡ συλλαβὴ δι' ἄλλων γραμμάτων, ἢ μεταβάλλεται διὰ σχηματισμῶν.

Α. ἐκ τοῦ (ἔχι Ὀμηρικοῦ) ἄλλομαι, γίνεται ἄλτο, ὁθεν ἄλμασιν, ἄμαξα, ἄμαξιτόν, ἄμα, ἄμυδις, ἄπτεσθαι, ἄπτοεπής.

Ε. ἐκηλος, εὐκηλος, ἐλίσσω, εἰλίποδες, ἔωλος, εὐωλος, ἐαδῶτα, εὐάδων, ἐννυμι, ἐσθής.

Β. ἐκ τοῦ (ἔχι Ὀμηρικοῦ) ἔξω, ἔξαλος.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Ο. ὁμοῦ καὶ ὁμόθεν, ὅαρ (ὁμοῦ ἡρμοσμένοι σύζυγος) ὅτρι-
γες, ὁμοιότριγες, ὅπατρος ἀντὶ ὁμόπατρος, ὁδός, οὐδός, ὅρος,
οὐρος, ὅλος, οὐλος.

Τὸ ἐναντίον δὲ τὸ, ἥλιον ἔγινε ἥλιος, ἥως, = ἑωσφόρος,
αἶδης = ἄδης.

II. ΣΥΜΦΩΝΑ.

Α'.

Σύμφωνα μένοντα ἀμετάτρεπτα.

Πολλάκις τὰ ἄφωνα πρὸ τοῦ μ, δὲν δέχονται τὴν συνήθη
τροπὴν οὕτω

Δ. ἴδμεν = ἴσμεν, ὀδμή = ὀσμή.

Ο. κεκορυθμένος ἐπέπιθμεν. ἰλ. Β. 341.

Χ. ἀκαχμένον.

Ν. πρὸ τοῦ Σ. ἀνστάς, ἀνστρέψειαν, καὶ ἄλλα.

Β'.

Σύμφωνα παρεντιθέμενα καὶ μετατιθέμενα.

Μ. Τὸ μ. παρεντίθεται πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν συλλαβῶν εἰς
τὰ ἐκ τοῦ βροτὸς σύνθετα, ὡς ἰλ. ω. 460, ἄμβροτος, φθισίμ-
βροτος, κτλ. ἰλιάδ. Ν. 339.

Τὸ Ν εἰς τὸ ἰδρύνθησαν ἐκ τοῦ ἰδρύω.

ἰλ. Ξ. 435. ἀμπνύνθη — πνύω ἤτοι πνέω.

ὡσαύτως, γόνυμνος καὶ ἀπάλαμνος.

Σ. Τὸ σ εἰσέρχεται ἐπὶ τῶν συνθέσεων εἰς τὰ εἰς ος λή-
γοντα ὀνόματα, ὡς

ἰλ. Ν. 574. ἔγχος, ἔγχε, ἔγχε — Σ παλος.

— Γ. 335. σάκος, σάκε, σακὲ — Σ παλος.

θεός — θε(6) — Σ φατος.

θε(6) — Σ κελος ἢ

θε(οί) — Σ κελος.

Πρὸ τοῦ τ εἰς τὰ, θέμιστος καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ.

Πρὸ τοῦ π εἰς τὰ ἐκ τοῦ ἔπος, ὡς θεπίς, θέπις, θέσις, ἐξ
οὗ τὸ θεσπέσιος.

Τ. Τὸ τ περιλαμβάνεται εἰς τὸ πόλις, πόλεμος καὶ τὰ ἐξ
αὐτοῦ ὅθεν πτόλος, πτόλεμος.

Β. Τὸ β εἰσάγεται εἰς τὰ περιλαμβώλε, καὶ μέμβλετο,
ἐκ διγάμματος.

Θ. τὸ θ παρεντέθη εἰς τὸ μαλθακός διχθὰ καὶ τὰ ἐξ
αὐτῶν.

Ρ. μετατίθεται τὸ ρ μετὰ ἀφάνου εἰς τὰ
ἀταρπός = ἀτραπός ἀταρπιτός = ἀτραπιτός, βραδύς,
βάρδιτος = βράδιστος, κάρτιστος, ἐκ τοῦ κράτος.

Ἀνάλογα εἶναι παρ' ἡμῖν ἐξαιρέτως ἐδῶ ἐν Κερκύρα.

κούραμα ἀντὶ κόμαρα
πίκρα — πίκρα κτλ.

Ἀναδίπλωσις Συμφώνων.

Τὰ Σύμφωνα διπλασιάζονται πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν συλλα-
βῶν, ὀλιγώτερον μὲν τὰ ψιλὰ, συχνότερον δὲ τὰ ἡμίφωνα.

Π. ὡς ὅπως, ὅποτε, ὅπη καὶ τὰ τοιαῦτα.

Κ. πελέκω, πελέκῃσιν.

Τ. ὅττι.

Ὁ διπλασιασμός τοῦ δ εἰς τὸ ἐδδισεν.

γ'. Τὰ ἐξ αὐτοῦ προήλθον ἐκ τοῦ F. ὅθεν καὶ
ἰλ. ψ. 792. — ἐριδήσασθαι, ὡς προβάλλουσιν οἱ Κριτικοὶ νὰ
γραφθῇ, καὶ τὸ γράφουσι δι' ἐνός δ. — ἐριδήσασθαι.

Λ. Μετὰ τὴν αὔξησιν εἰς τὰ ἐλλισάμην, ἐλλιτάνευα.
καὶ εἰς τὰς συνθέσεις

ἀπολλήξειεν, μεταλλήζαιτι, πολύλλιστον.

Μ. εἰς τὰ ἄμμορος, εὐμμελῆς, ἔμμεται, φιλομμειδής.

Ν. ἔννεπε, εὐννητος, ἀγάννιφος.

περὶ δὲ τοῦ ἀνέφελος, διαφωνοῦσι, διότι οἱ μὲν τὸ γράφουν
ἀννέφελος, οἱ δὲ ἀνέφελος, κατὰ τὸ ἀθάνατος.

Ρ. Μετὰ τὴν αὔξησιν ἔρρηνε, ἔρριξε, ἔρρηξε.

καὶ τὰ ἐξῆς ἐν ταῖς συνθέσεσιν, ὡς ἀναβρήξας, ἀποβρήξας,
ἀποβρῶξ, ἀγάρριος.

Σ. εἰς τὸ ἔνδον τῆς ρίζης ὡς ὕσπον, ὀσσάκις, καὶ τὰ
τοιαῦτα.

Μετὰ τὴν αὔξησιν, ἔσσευε, ἔσσεύοντο.

Ἐν ταῖς συνθέσεσιν, ὡς εὐσσελμος εὐσσώρον.

ἸΑΤΡΟΒΑΤΕΙΟΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Εἰς σχηματισμοὺς χρόνων εἰς σω καὶ σα τῶν καθαρῶν, ὡς γέλασσε, δαμάσσω, δαμάσσατο, κτλ., καὶ ἐν σχηματισμοῖς ἔνθα ἀποβάλλεται τὸ δ πρὸ τοῦ σ ὡς φράζω, φράσσομαι, πέλασσαν.

Σημείωσις.

Ὡς ἐνταῦθα τὰ σύμφωνα οὕτως ἐπαναλαμβάνονται ἥτοι διπλασιάζονται εἰς ἄλλας περιστάσεις αἱ συλλαβαί, ὡς ἀταρτέρως, μαρμαίρω, παπταίω, οὕτω καὶ τὸ μετέπειτα, ἱτητέον καὶ τὸ παρ' ἡμῖν προτιήτερα.

Ἀποβολὴ Συμφώνων.

Ὡς διὰ τὸ μέτρον γίνεται ὁ διπλασιασμός τῶν συμφώνων, οὕτω διὰ τὸ αὐτὸ, εὐφωνίας χάριν, ἀποβάλλονται τινὰ ἐξ αὐτῶν.

Ἀποβάλλονται εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν λέξεων καὶ ἐν τῷ μέσῳ καὶ τέλει τῶν λέξεων, τὰ ἀποβαλλόμενα. Ἐν τῷ μέσῳ καὶ τέλει εἶναι τὰ ἐξῆς·

Δ. Εἰς τὸ μόλιθος, ἀντὶ μόλιθδος.

Γ. — φάρυγος — φάρυγγος.

Ξ. — ἄνα — ἀναξ.

Ρ. — ποτί — προτί.

Σ. ὅπιθε καὶ ὅπιθεν· συνυπάρχει ὅμως καὶ τὸ ὅπισθε καὶ ὅπισθεν.

Προσέτι εἰς τὰς κλίσεις

Ν. ὡς ἐγὼ ἀντὶ ἐγών.

καὶ ἐν ταῖς ι καὶ σι καταλήξεσι, ὡς ἀνδράσι, εἴπεισι.

Ρ. ὡς ἄρηκτον καὶ ἀμφιρύτη, ἐν ᾧ ἡ ἀναλογία ἀπαιτεῖ διπλοῦν ρ.

Κ. τὸ κ ἀποβάλλεται ἐκ τοῦ ξὺν = κύν, τὸ ὅποιον εἶναι ἡ ρίζα τῆς λέξεως ξυνός = κυνός, καὶ μένει τὸ ἀδυνατώτερον σύν. Ἀλλὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνηται μόνον, ἔνθα τὸ μέτρον ἀπαιτεῖ, καὶ ὅχι ἀλλαχοῦ. Ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος τῶν Κριτικῶν δὲν τηρεῖται μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν ἀπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε ἐκδότας τοῦ Ὁμήρου.

ΛΕΓΓΕΤΟΝ.

Σχηματισμοὶ Ὀμηρικοί.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Ὅπου ἐν τέλει τῆς ρίζης ἀπαντᾷται α μακρόν, ἡ ἐπικὴ διάλεκτος τὸ μεταβάλλει εἰς η, ὡς

Τεγεά, Τεγεή, Μαντινία = Μαντινέη, γενεά, γενεή.

Ὅταν δὲ τὸ ἐν τέλει α εἶναι βραχὺ μένει πάλιν α ὡς γαῖα, Μαῖα κτλ. (ἐνίοτε μεταβάλλεται εἰς η, ὡς ἀληθείη, κνίσση, ἐξαιρεῖται (τὸ θεά) τὸ ὅποιον καὶ τὸ α μακρόν ἔχον καὶ ἀποτελοῦν ἱαμβον (υ—) φυλάττει ὅμως τὸ α ὡσάυτως καὶ τὸ Ναυσικάα, φειά, καὶ Αἰνείας, Αὐγείας, Ἑρμείας κύρια.

Τώρα ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἡξεύρωμεν, ποῖα ὀνόματα τῆς Κλίσεως ταύτης ἔχουσι τὴν λήγουσαν βραχεῖαν, καὶ λοιπὸν ἔχουσιν α.

Περὶ τούτου σημειωτέον τὰ ἀκόλουθα.

ΑΙΑ.

Ἐκ τῶν εἰς Αἰα εἶναι βραχεά τὰ δισύλλαβα μαῖα, γαῖα, γαῖα, αἶα.

μακρά εἶναι τὰ πολυσύλλαβα, ἐλαίη, εὐναίη, ἀναγκαίη. Ἀθηναίη, ἀγελαίη, πετραίη. ἐξαιροῦνται πλάταια, ἰστίαια, λίλαιο.

ΕΑ.

Μακρά εἶναι τὰ εἰς εα ὡς γενεήν, Μαντινέην, Τεγεήν.

ΕΙΑ.

Ἐκ τῶν εἰς εια εἶναι βραχεά.

α'. τὰ παραγόμενα ἀπὸ τῶν εἰς υς ἐπιθέτων.

β'. τὰ ἐκ τοῦ εἰς ες καὶ ηρ ἐπιθέτων.

γ'. τὰ τῶν γυναικῶν καὶ πόλεων ὀνόματα.

1. βαθεῖα, εὐρεῖα, βαρεῖα.

2. ἱερεῖα, εὐπατέρεια, βασιλεια.

3. Πηνελόπεια, Περσεφόνεια, Ἀνεμόρεια.

ὡσάυτως καὶ τινὰ μοναδικά, κράνεια, κέδεια, πέλεια (περιστερά), τρυφάλεια.

Μακρά εἶναι

α'. τὰ ἐκ τῶν εἰς ης ἐπιθέτων οὐσιαστικά.
β'. τὰ ὀνόματα τῶν εἰς εια εἶναι.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

4. ἀνακείην, ἀληθείην, εὐκλείην, κατηφείην.
2. λείην, Ἀργείην, ταιρείην, ἡμιονείην, γοργείην, βοείην.

ΙΑ.

Βραχέα εἶναι τὰ δυσύλλαβα ὡς δια, ἱα, μία.
Μακρά τὰ πολυσύλλαβα ὡς, δολίην, πολίην, ἀνθρακίην,
κονίην, κραδίην.
τὰ ἀφρημένα, ἡλικίην, ἱππηλασίην, πολικοιρανίην.
ἐξαιρούνται, πότνια, πολύμνια.

ΟΙΑ.

Βραχέα εἶναι τὰ ἐκ τοῦ βοῦς ὡς εὐβοία, Μιλίβοια,
Περίβοια.
Μακρά δὲ τὰ ἄλλα, ὡς Τροίη, αἰδοίη. Ἰλιάδ. Β. 514.
Εὐπλοίην.

ΥΙΑ.

Εἶναι βραχέα, ὡς ἀγυιά, ἄρπυια, μυία.
καὶ ὅλαι αἱ θηλυκαὶ μετοχαὶ τοῦ παρακειμένου ὡς τε-
θαλυῖα, κτλ.
τὸ δὲ μητρυιὴ μακρόν.
τὸ δὲ ἀγυιὰ γράφεται καὶ ἄγυια παρὰ πολλῶν, ὡς καὶ ὄρ-
γυια ἀντὶ τῶν συνήθων ὄργυια καὶ ὄργυια.

ΟΥΗ. ΩΗ.

ἀκουή, ἀλῶή, ζωή, θωή.
καὶ ἐνθα τὸ ω καὶ η διαχωρίζονται διὰ συμφώνων, ὡς
λώβη, φειδωλή, θαλπωρή κτλ.

ΛΑ. ΝΑ. ΡΑ. ΣΑ.

τα τοιαῦτα εἶναι βραχέα, ὡς
ΛΑ. θύελλα, ἀελλα, μάκελλα.
ΝΑ. δέσποινα, μέλαινα, τρίαίνα, χλίσαινα.
ΡΑ. ἄρουρα, χίμαιρα, ἰοχέαιρα, μάχαιρα,
ΣΑ. μοῦσα—ης, γλώσσα—ης, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Σημείωσις.

Ἐξαιρούνται δὲ τούτων πολλὰ, μάλιστα τὰ πρὸ τοῦ λ, ν, ρ. ἄλλο σύμφω-
νον ἔχοντα, ὡς

ὀμίχλη, κίχλη, (κίχλη μόνον παρ' Ὀμήρῳ.)

αἶγλη, Ἀριάδνη ἄχνη, ἔχνη.
τέχνη, πρύμνη, Σμύρνη, ἄκρη.
κλήθηρ, αἶθηρ, τέφρη, φρήτηρ, πήτηρ, πυράγηρ.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀκόμη, ἐκ μὲν τῶν εἰς λα τὰ
πύλη, μύλη, ὕλη.

ἐκ δὲ τῶν εἰς να

Ἀλκμήνη, Ἐλένη, ζώνη.

ἐκ δὲ τῶν εἰς ρα

αὔρη, θύρη, ἡμέρη, ἥρη,

ἐκ δὲ τῶν εἰς σα

κνίσση, Μέσση (εἰς τὸ Μέσσην).

ὡσαύτως καὶ τὸ ἐπὶ διπλοῦ λ λήγον, Σκύλλη· τὸ δὲ ἀλ-
λαχοῦ Σκύλλ' (=Σκύλλα) ἀπαντῶμενον διορθοῦται Σκύλλη.

Βραχέα πρὸς τούτοις εἶναι καὶ τὰ ἐπὶ διπλοῦ συμφώνου,
ὡς ἄμαξαν, ἀργυρόπεζα, ῥίξαν, δίψαν.

Μακρά εἶναι ἀκόμη ἐνταῦθα καὶ τὰ ὀξύτονα, ὡς κεφαλή,
αἶχμη, ἐκυρή, νευρή.

ὡσαύτως καὶ τὰ εἰς ινη ὡς ὑσμίνη, δωτίνη.

Αἰγίνη παρ' Ἡσιόδῳ, παρ' Ὀμήρῳ δὲ Αἰγίνα.

Περιέχει δὲ ἡ πρώτη Κλίσις ὀνόματα θηλυκὰ καὶ ἀρσενικά,
ὡς καὶ εἰς τὰς συνήθεις Γραμματικάς.

Θηλυκά.

Ταῦτα λήγουσιν, κύρια ἢ μὴ κύρια, εἰς α ἢ η, ὡσαύτως
καὶ ἀρσενικά, Νηνίης, σοφίη, ἀληθείη, θεέστα, Πηλάτα κτλ.

Γενικὴ καὶ Δοτικὴ.

Ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τῆς κλίσεως τῆς δε ἔχουσι τὴν λήγου-
σαν μακράν, τὴν ἔχουσι δὲ πάντοτε εἰς η ὡς

γαῖα, γαῖης, γαῖη—γενεή, γενεῆς, γενεῇ.

ἐξαιρεῖται, θεᾶς, λήγουσα εἰς α μακρόν.

ὡσαύτως, Φειᾶς ἐκ τοῦ Φειᾶ (πόλεως ὄνομα).

Ἐκ δὲ τοῦ χεῖρ (σπύλαιον) εὐρίσκεται δοτικὴ χεῖρ ἔκτος
τῆς καταλήξεως ἐκτὸς ἀπαντᾶται ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ
εἰς φη, χεῖρ καὶ κῆρ καὶ μακροκατάληκτα θηλυκὰ τῆς Κλί-

σεως ταύτης περί οὗ κατωτέρω ἰδιαιτέρως. Ἡ δὲ αἰτιατική ὑπάγει πάντοτε κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν, ὡς
μία, μιῆς, μιῇ, μίαν, γέα, γαίης, γέαν.
πολυβότειρα—εἰρης—εἰρη—ειραν.

Ἡ κλητική εἶναι ὁμοία μετὰ τὴν ὀνομαστικὴν ἐκτὸς τοῦ Νύμφα.

Δυϊκὸς ἀριθμὸς.

Ὁ Δυϊκὸς ἀριθμὸς ἀπαντᾷται μόνον εἰς α ὡς προφανείσα.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὀνομαστική, Αἰτιατική καὶ Κλητική δὲν διαφέρει τίποτε ἀπὸ τὰς ἄττικας· μένει λοιπὸν ἡ Γενική καὶ Δοτική.

Ἡ Γενική σχηματίζεται προστιθεμένων εἰς τὴν ῥίζαν τῶν συλλαβῶν αων· τοῦτο δὲ συναιρούμενόν μετὰ φωνῆς μὲν γίνεται ων, μετὰ σύμφωνον δὲ, παρεντιθεμένου εων, ὡς
θεᾶ, θεᾶων, θεῶν.
ἀγορή, ἀγοράων, ἀγορέων.

Σημ. Α'. Τὸ μὲν α εἶναι πάντοτε μακρὸν, τὸ δὲ ε μένει ἄφωνον ὅ ἐστι δὲν ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ἐκτὸς ὀλιγωτάτων χωρίων ἔνθα ἀποτελεῖ συλλαβὴν βραχεῖαν.

Σημ. Β'. Τὸ αων συμπεραίνουσιν ὅτι ἦτον αFων· ἀλλ' ἐὰν συμπεράνωμεν ἐκ τῆς Λατινικῆς γλώσσης, ἐνδέχεται νὰ ἦτον αρων καταρχὰς, ὡς εἰς τὰ Λατινικὰ argum Deorum, ἔπειτα ἐγίνε αFων καὶ ων.

Ἡ Δοτική λήγει εἰς ησιν καὶ ησι καὶ ης συνθέστερος εἶναι ὁ μακρότερος σχηματισμὸς ησιν· ὁ δὲ σχηματισμὸς εἰς ης ἀπαντᾷται συνήθως πρὸ φωνηέντων.

Ἐξαιροῦνται δύο ὀνόματα θεᾶ καὶ αὐτῇ, τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὴν πληθυντικὴν δοτικὴν εἰς αἰς.

Ἀρσενικά.

Τὰ ἀρσενικά κρατοῦσιν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν, ἔνθα δ στίχος ἡ ἡ εὐφωνία τὸ ἀπαιτεῖ, ἀμετάβλητον τὸ α ὡς
ἱππότεα, εὐρύοπα.

ὡς εἰς τὰ Λατινικὰ poeta εἰς τὰς λοιπὰς περιστάσεις εἰσῆχθη τὸ σ εἰς τὴν ῥίζαν μετατραπέντος τοῦ α εἰς η, ὡς

Ἀτρεΐδα, Ἀτρεΐδης. Βορέα, Βορέης.

Ἐκτὸς τῶν εἰς εἰας ἔχόντων τὸ α μακρὸν καὶ κρατούντων αὐτὸ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πτώσεις, ὡς

Αἰνεΐας, Αὐγείας, Ἑρμείας.

Ἡ Γενική τῆς κλίσεως τῆς δε σχηματίζεται προστιθεμένων εἰς τὴν ῥίζαν τῶν συλλαβῶν αο ὑποτιθεμένης αFo ὡς (Ἀτρεΐδ), Ἀτρεΐδαο, (Πηλεΐδ), Πηλεΐδαο.

Σημ. Α'. Τοῦτο δὲ τὸ αFo ἢ αο συναιρούμενον, φωνήεντος μὲν ἡγούμενου γίνεται ω χωρὶς τινος μεταβολῆς, συμφώνου δὲ ἡγούμενου παρεντίθεται ε ἄφωνον, καὶ γίνεται εω ὡς

Ἑρμείας (Ἑρμεία), Ἑρμείαιο, Ἑρμείω.

Ἀτρεΐδης, (Ἀτρεΐδα), Ἀτρεΐδαο (δω), Ἀτρεΐδεω.

Σημ. Β'. Ἐκ τούτων δὲ τὸ μὲν εω γίνεται ἔπειτα ἰδιάζον εἰς τὴν ἰωνικὴν Διάλεκτον· τὸ δὲ αο εἰς τὴν Δωρικὴν, ὡς, αἰχμητᾶο (παρὰ Πινδάρῳ).

Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ εἰς α ἐπίσης Δωρικὴ γενική, ὡς αἰχμητᾶ.

Σημ. Γ'. Ἀπαντᾷται καὶ παρ' Ἀττικῆς εἰς εω Γενική, ὡς, θάλεω, καὶ ἡ εἰς α ἐν Κυρίοις καὶ Προσηγορίαις, ὡς

Πυθαγόρας, Πυθαγόρα.

ὄρνιθοθήρας, ὄρνιθοθήρα.

Σημ. Δ'. Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ Γενική τῶν ἰδικῶν μας ὀνομάτων, ὡς

Παπᾶς, Παπᾶ.

Ψωμᾶς, Ψωμᾶ.

Ἡ Δοτική εἰς η, ὡς, Ἀτρεΐδῃ.

Αἰνεΐας ὅμως ἔχει Αἰνεΐα καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἀναλογίαν πρέπει νὰ γραφθῇ Ἑρμεία καὶ ὄχι Ἑρμείῃ.

Ἡ Αἰτιατική λήγει πάντοτε εἰς ην πλὴν τοῦ Ἑρμείαν καὶ Αἰνεΐαν.

Τὸ δὲ Ἑρμείην δὲν ἐγκρίνεται ὡς Ἑπικόν.

Ἡ Κλητική ὡς καὶ παρ' Ἀττικῆς δηλ. α.

α'. τῶν μὲν τῆς καὶ πῆς εἰς α βραχὺ, ὡς, συδῶτα, κυνῶπα.

β'. τῶν δὲ εἰς εἰας εἰς α μακρὸν, ὡς, Ἑρμεία, Αἰνεΐα.

γ'. τῶν δὲ εἰς ἰδης, ἰσης, ὡσης, εἰς η, ὡς

Ἀτρεΐδῃ, Ἀγγίσῃ, χρύσῃ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Δυϊκός και Πληθυντικός.

Περὶ τούτων κρατοῦσι τὰ περὶ τῶν θηλυκῶν.

Σημείωσις.

Τὰ ἀρσενικά τῆς Κλίσεως τῆς δε ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς τονίζονται τριχῶς· τὰ περισσότερα μὲν εἰς τὴν παραλήγουσαν, ἱππέτα, ἱππηλάτα· ὀλίγα δὲ τινα εἰς τὴν λήγουσαν, αἰχμητῆς, ἀστεροπητῆς· καὶ ὀλιγώτατα εἰς τὴν προπαραλήγουσαν, ὥς, μητίετα (ἂν καὶ ἔχι παρὰ πάντων)· καὶ τὰ δύο ἐπίθετα, ἄκακτα, εὐρίπτα.

Κατὰ τὴν παρατήρησιν τῶν παλαιῶν Γραμματικῶν, καὶ τοῦτο κατὰ τὸν μετέπειτα Αἰολικὸν τρόπον ὀνομαζόμενον.

Συνηρημένα τῆς Α'. Κλίσεως.

Ἐκτὸς τῶν ἐπὶ τοῖς παραδείγμασι σημειωθέντων ὀλιγώτατα ἄλλα ἀπαντῶνται τῆς Κλίσεως τῆς δε, ὥς

νηπιῆ (νηπιᾶς-ᾶς) νηπιᾶς.

οὕτως εἶναι ἴσως καὶ τὸ Ναύσιχα Ναυσικά) Ναυσικάα.

Πολυσχημάτιστα.

Ταῦτα γίνονται κατὰ πολλοὺς τρόπους.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ.

Εἰς τὴν Κλίσιν ταύτην τὸ ἐνδεικτικὸν τῶν πτώσεων μόνον ἐπροσκολλήθη στερεώτερον καὶ πολυειδέστερον παρὰ εἰς τὴν Α'. Κλίσιν· διότι ἀπαντᾶται καὶ ἐπὶ γενικῆς καὶ ἐπὶ δοτικῆς (ἐπιρρήματικῶς) καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς.

Ὁ δὲ ἰδιάζων τῆς Ἐπικῆς γενικῆς σχηματισμὸς εἶναι εἰς οἰο καὶ ου τὰ ὅποια ὑποτίθενται γεννηθέντα ἐκ τοῦ οο ἢ οFo.

Ἡ ὀνομαστικὴ αἰτιατικὴ καὶ κλητικὴ τοῦ Δυϊκοῦ ἀριθμοῦ εἶναι ὥς αἱ συνήθεις· ἡ γενικὴ ὅμως εἶναι εἰς οἰν· ἡ δὲ δοτικὴ ἐφυλάχθη ὡσαύτως εἰς οἰν· εἰς τὸ ἑομῖν μόνον. Ὁ σχηματισμὸς εἰς τὸ ἀπλοῦν οἰν εἶναι μεθ' ὁμήρου.

Συνηρημένα τῆς Β'. Κλίσεως.

Αἱ συναίρεσεις τῆς Κλίσεως ταύτης εἶναι ἀσυνειθιστοί· ὅθεν μένουσιν ἀσυναίρετα.

α'. τὰ εἰς εος εον, ὥς, χρύσεος, ὁστέον· χρεῖας δὲ οὔσης γίνεται συνίζησις, χρυσέω ἀνὰ σκήπτρῳ.

β'. τὰ εἰς ους, ἐκ τῶν ὁποίων εὐρίσκεται συναίρεσις εἰς τὸ (νόος) νοῦς, καὶ εἰς τὸ διπλοῦν σπανίως.

Ἀσυναίρετα μένουσι καὶ τὰ ἐκ τοῦ θοός σύνθετα.

Πειρίθοος, Πρόθοος.

Ἐκτὸς τῆς γενικῆς Πάνθου τὸ ὅποιον φαίνεται ὅτι πάσχει ἀφαίρεσιν τοῦ ο (Πάνθοον).

γ. ὡσαύτως δὲν συναιροῦνται ἐκ τοῦ εἰς αος τὰ

Πρατεσίλαος, Μενέλαος, Ἀρκεσίλαος.

Τὸ δὲ ἀγήραος ἐγράφετο ἀγήρως ὑπὸ τοῦ Ἀριστάρχου.

Τινὰ δὲ συναιροῦσι τὸ α καὶ ο, εἰς ω καὶ παρενθέτουσι τὸ ε, ὥς ἀγέλαος, ἀγέλως καὶ ἀγέλως.

Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ ἄνεως (ἄναυδον) τὸ ὅποιον ἔμως Ὀδυσσεῖας ψ. 98. ἐκλαμβάνεται ἐπιρρήματικῶς. Ὅπου δὲ τὸ ω ἐκ διπλοῦ ο γίνεται, τότε αἱ πτώσεις σχηματίζονται ἄλλῶς, ὥς (ἄθοος) ἄθως, (ἄθροο) ἄθῶω, (γάλοος) γάλως πληθ. (γάλαοι, γάλῳ) γαλῶω, γαλῶων.

Πολυσχημάτιστα.

Καὶ εἰς τὴν δευτέραν Κλίσιν εὐρίσκονται πολλοὶ σχηματισμοὶ ἀλλάσσοντες ἢ γένος καὶ κλίσιν μόνον διὰ μικρᾶς μεταβολῆς, ἢ καὶ σημασίας, ὥς, δάκρυ, δάκρυον· δεσμὸς, δεσμὰ καὶ δέσματα· μηροὶ ἢ μηρία, μῆρ' κτλ.

ΤΡΙΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

Γενικαὶ Σημειώσεις.

Εἰς τὴν Κλίσιν ταύτην ἐν γένει δὲν ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν παρὰ μόνον περὶ σχηματισμοῦ τῆς δοτικῆς πληθυντικῆς διαφέροντος τῆς κοινῆς διαλέκτου, ὥς

ἀνάξ, ἀνακτι, ἀναξι.
ἀνάξ, ἀνακτες, ἀνάκτεσι.
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΟΥ

Αὐτὴ λοιπὸν ἡ πτώσις φαίνεται ὅτι εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν ἐσχηματίζετο ἀναγομένων πάντων τῶν ὀνομάτων, ἀρσενικῶν, θηλυκῶν, καὶ οὐδετέρων, εἰς τὴν κατάληξιν ες καὶ εἰς ταύτην προστιθεμένου τοῦ φωνήεντος ι ἢ τῆς συλλαβῆς σι. Αἰοπὸν γεννῶνται οἱ σχηματισμοὶ σι καὶ σσι, ὡς

ἄναξ, ἄνακτες, ἀνάκτεσι.
ἀνὴρ, ἄνδρες, ἄνδρεσσι.

Τοῦτο δὲ τὸ σι ἢ σσι ὑποτίθεται ὅτι εἶναι τὸ φι ἢ φιν τὸ ὁποῖον ἀπηντήσαμεν καὶ εἰς τὰς δύο ἄλλας κλίσεις. Εἰς ταύτην ὅμως τὴν κλίσιν ἀμετάβλητον ἔμεινεν εἰς ὀλίγων μόνον ὀνομάτων γενικᾶς καὶ δοτικᾶς πληθυντικᾶς, τῶν ὅρος, στήθος, ὄχος, (τοῦ τελευταίου μόνον ἐπὶ γενικῆς) ὡς ὄχεσφιν, ὄρεσφιν, καὶ στήθεσφιν.

Τὸ Σ παραλαμβάνεται πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῆς συλλαβῆς, ὡς τὰ σακίσπαλος, φερέσβιος.

ἔκτος δὲ τῶν ἄνω τὸ φιν ἀπαντᾷ ἀκόμη εἰς τὰ

ὑπὸ κράτεσφι = ὑπὸ κρατός.

ἐρέβενσφι = ἐξ ἐρέβους.

ἀπὸ ναῦσφι = ἀπὸ νηῶν.

κοτιληδονόφι = ἀπὸ κοτιληδόνων.

ἐπὶ τῶν πλείστων μετετράπη εἰς σ ὡς ἐν τῇ στήθεσσι (στήθεσφι).

Ἐκ τούτου λοιπὸν ἐξηγείται ὁ διὰ διπλοῦ σ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σχηματισμὸς τῆς πτώσεως ταύτης. Κατὰ ταύτην τὴν ἀρχὴν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ

α'. ὅτι ἐνθα εἶναι ἐν μόνον σ ἀφηρέθη τὸ ἄλλο, ὡς

ἀνάκτεσι, ἀντὶ ἀνάκτεσσι.

β'. ὅτι ὅσα δὲν ἀνάγονται εἰς ες εἶναι κατὰ συγκοπὴν, ὡς

νέκυς (νέκυες), νεχύσει, νέκυσσι.

δέπας (δέπαα-δέπαες), δεπάσει, δέπασσι.

Δυνατὸν ὅμως νὰ ὑποτεθῇ καὶ

α'. ὅτι χωρὶς φιν ἢ δοτικὴ ἐγένετο προσκολλημένων εἰς τὴν ῥίζαν τῆς λέξεως τῶν συλλαβῶν εσι ὡς χειρ-εσι, θυγατέρ-εσι. νέκυ(ς) εσι-νέκυσι, δεπα (ς)-εσι-δέπασσι.

β'. ὅτι κατ' ἀρχὰς ἦτον ἐν μόνον σ ἔπειτα δὲ ἐδιπλασιάσθη ὡς εἰς τὸ ὅσσον, τόσσον κτλ.

Τὸ βέβαιον εἶναι

α) ὅτι ὁ δι' ἐνὸς σ σχηματισμὸς, ὁ ἀσυνήθης εἰς τὴν μετέπειτα γλῶσσαν, εἶναι σπανιώτερος εἰς τὴν ἀρχαίαν, ἐπομένως καὶ εἰς τὴν Ὀμηρικὴν. Ὁ δὲ σσι εἶναι ὁ συνθέστερος.

β'.) ὅτι τὰ εἰς εος ποιοῦντα τὴν γενικὴν ἔχουσιν ἐκτὸς τῆς εἰς σφιν, τριπλοῦν σχηματισμὸν τῆς δοτικῆς πληθυντικῆς ὡς εεσσι, εεσι, εσι.

ποῖον εἶναι τὸ ἀρχαιότερον εἶναι ἀδιάφορον, ὅ, τι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν εἶναι ὅτι ἡ τοιαύτη ποικιλία γίνεται μόνον εἰς τὰ ἀπὸ βραχείας συλλαβῆς ἀρχόμενα, ὡς

βέλεα, βελέεσσι, βέλεσσι, βέλεσι.

ὅχι ὅμως στηθέσσι, διότι ἡ τοιαύτη κατάληξις τῶν συλλαβῶν δὲν ἀρμόζει εἰς τὸν Ὀμηρικὸν στίχον (—u—u).

γ'.) ὅτι ὁ διὰ τοῦ α σχηματισμὸς τῆς πτώσεως ταύτης μάλιστα εἰς τὰ συγκοπὴν πάσχοντα ὡς πατράσι κτλ.

Εἶναι κατὰ μεταβολὴν τοῦ ε εἰς α εὐφωνίας χάριν.

Ὁ Δυϊκὸς ἀριθμὸς καὶ ἐνταῦθα λήγει εἰς οἶν ὡς Σειρήνοϊν.

Μερικαὶ Σημειώσεις

Τινὰ ἀποβάλλουσι τὸ ἄφρων εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις.

Τὰ συναιρούμενα καὶ μὴ.

1.ον Ας—Αος.

Ἡ γενικὴ τούτων δὲν συναιρεῖται, ἡ δὲ δοτικὴ μένει ἀσυναίρετος κατὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρου φωνήεντος δὲ ἐπομένου, κατὰ τινὰς τῶν νεωτέρων, οὔτε ἐκθλίβεται, οὔτε ὑπογράφεται τὸ ι, ἀλλὰ πρέπει νὰ προφέρεται ὡς γήραϊ.

Οἱ περισσότεροι ὅμως ἀκολουθοῦντες τοὺς παλαιούς Γραμματικούς τὸ ὑπογράφουν.

Εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν τὰ δύο αα συναιροῦνται εἰς ἐν μακρόν, ὡς δέπα ἢ ἀπὸ τὰ δύο αα ἐκθλίβεται τὸ τελευταῖον, τὸ δὲ ὑπόλοιπον εἶναι βραχύ· τινὰ δὲ τούτων τρέπουσι τὸ α εἰς ε. Τὰ ις—ιος. Ταῦτα κρατοῦσιν ἐκτὸς ὀλιγωτάτων χωρίων τὸ ι καθ' ὅλας τὰς πτώσεις. Εἰς δὲ τὴν δοτικὴν τὰ δύο ιι συναιροῦνται εἰς ἐν μακρόν τὴν δὲ αἰτιατικὴν κάμνουσι εἰς ιας, τὸ ὁποῖον συναιρεῖται εἰς ις, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ἀντιθέσεως ὡς τὸ πόσις—ὁ σύζυγος.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

2.ον Γς—Υος.

Ταῦτα ἔχουσι τὴν Γενικὴν ἀσυναίρετον· ἐν χρεῖα δὲ τοῦ μέτρου γίνεται συνίζησις· ἡ δοτικὴ οἱ μόνον εὐρίσκεται εἰς ἐν χωρίον, καὶ μένει ἀσυναίρετος, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς πάντοτε συνηρημένη. Τὸ πληθυντικὸν υς εἶναι πάντοτε ἀσυναίρετον· ἡ Αἰτιατικὴ υ ας ἀσυναίρετος ὡς τὸ νέκυς, καὶ συνηρημένη ὡς τὸ γένυς καὶ δρυς. Κατὰ τὴν χρεῖαν δὲ ἰχθύας ἢ ἰχθύς, ὀφρύας ἢ ὀφρύς.

3.ον Εἰς ος, ης, υς.—Εος.

Τὰ ποιοῦντα τὴν γενικὴν εἰς ος εἶναι τριπλά.
α'. οὐδέτερα εἰς ος, ὡς τείχος.
β'. οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα εἰς ης εος ὡς Διομήδης ἐπείθεος.
γ'. εἰς υς εος ὡς ταχύς.

Ταῦτα ἔχουσι τὴν γενικὴν ἀσυναίρετον ὅπου τὸ μέτρον τὸ ἀπαιτεῖ συναίρεσιν τὰ τοιαῦτα δὲν δέχονται· συναίρουνται δὲ ἀντὶ νὰ δεχθῶν συνίζησιν τὰ ἀκόλουθα· ἐρέβεος (ἐρέβευς), θάρσεος (θάρσευς), θάμβεος (θάμβευς), Ὀδυσ. ω. 394. θέρεος (θέρεως), Ὀδυσ. Η. 418.

Τὸ αὐτὸ εἰς τὸ συναίρειν τὰς συλλαβὰς κατὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρου· ἀκολουθεῖ καὶ ἡ δοτικὴ· ἔλκει καὶ ἔλκει· θέρει καὶ θέρει· κάλλει καὶ κάλλει· καταπρηνεῖ, πλατεῖ κτλ.

Ἡ δὲ Αἰτιατικὴ καὶ τῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων εἰς ης καὶ τῶν εἰς ος οὐδετέρων μένουσιν ἀσυναίρετα· ἐν χρεῖα δὲ τοῦ μέτρου γίνεται συνίζησις· ὡς·

α'. Διομήδεα, Πολυδεύεα.
β'. Θεοεῖδεα, ἄλλοεῖδεα.
γ'. βέλεα, νεῖκεα.

Συνηρημένα ἀπαντῶνται ἐκ μὲν τοῦ β', τὸ οἰνοπαθῆ· πρότερον δὲ καὶ τὸ πρωτοπαγῆ, τὸ ὅποιον ὁ Οὐόλφιως ἔτρεψεν εἰς τὸ πρωτοπαγέα. Ἐκ δὲ τοῦ γ', ἀπαντῶνται συνηρημένα τὸ τεμένη καὶ τεύχη.

Ἡ ὀνομαστικὴ ες ες συναίρεται ἢ μένει ἀσυναίρετος κατὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρου· ὡς ὀμηγυρές, ἐναργεῖς.

Ἡ γενικὴ εἶναι πάντοτε ἀσυναίρετος, ὡς στηθέων, ἀλσέων.

ἐκτός· ὁπόταν τὸ ε εὐρίσκεται μεταξὺ δύο φωνηέντων, ὡς (ζαχρηέων) ζαχρηών.

Ἡ Αἰτιατικὴ εας ὡσαύτως ἀσυναίρετος καὶ μετὰ συνίζηςσως, ὡς ἀολλέας.

4.ον Συνηρημένον δὲ τὸ εας εἰς εἰς ἐκτός τοῦ πόλεις ἐκ τοῦ πόλεως, εἶναι καὶ τὸ πόλεις ἀπὸ τὸ πολέας.

Εἶναι δὲ τινὰ τὰ ὅποια ἔχουσι προτῆτερα α μακρόν, ἢ ε, περὶ τούτων σημειωτέον τὰ ἀκόλουθα.

Α. ἀκραής, ἀκραῆ, ζαῆς. Ὀδυσ. Μ. 413. (μεταβῆναι εἰς τὴν α'. κλίσιν).

ὡσαύτως δυσαῆς (καὶ πνέειον) δυσαιεύς, καὶ διπλασιαζομένου τοῦ ε εἰς η, δυσαῆων, (ζαχραῆς) ζαχρηῆς, (ζαχρηέας) ζαχρηεῖς.

Εἶναι δὲ περισσοτέρας σημειώσεως ἄξια, ἐκ μὲν τῶν εἰς ος οὐδετέρων, τὰ ἔχοντα ε πρὸ τοῦ ος ὡς σπέος, δέος κτλ. ἐκ δὲ τῶν εἰς ης εος τὰ ἐκ τοῦ κλέος γινόμενα οὐσιαστικά, ὡς Ἡρακλέης.

ὡσαύτως καὶ τὰ ἐκ τούτων ἐπίθετα, τῶν ὁποίων ἡ γραφὴ σαλεύει μεταξὺ τοῦ η καὶ ει.

5.ον Εως.—Εος.

Τὰ μὲν οὐσιαστικά τούτων μὴ κύρια, τρέπουσι τὸ ε εἰς η ἐκτός τῆς ἐνικῆς ὀνομαστικῆς καὶ κλητικῆς, ὡς βασιλεὺς, βασιλῆος, βασιλῆϊ.

Ἐκ δὲ τῶν κυρίων τινὰ μὲν δὲν τρέπουσι τὸ ε εἰς η οὐδαμῶς, τινὰ δὲ ἔχουσι τὸ βραχὺ καὶ τὸ μακρόν ἀναμίζ.

6.ον Ω, Ως.—Θος.

Τὰ τοιαῦτα συναίρουνται ἐκτός τοῦ χρώς.

7ον. ως—ωος ἀποκόπτοντα τὸ Τ. Γέλως, δοτ. γέλω, Αἰτ. γέλω, ἰδρῶς, ἰδρῶ, ἰδρῶ.

Ἐπιθέτων σχηματισμός.

Πολλὰ γλῶσσαι διὰ νὰ σχηματίσωσι τὰ ἐπίθετα δὲν μεταβάλλουσι πάντεώς, τὴν λήγουσαν τῆς ρίζης, ὅθεν μένουσιν ἅ-
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

κλιτα ὡς ἐπιρρήματα τοιαύτη εἶναι ἡ Ἀρμενικὴ, ἡ Ἀγγλική, καὶ ἐν μέρει ἡ Γερμανικὴ. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα σχηματίζει τὰ ἐπίθετα κατὰ γένος πτώσιν καὶ ἀριθμὸν ὥς ὅσοντι ὅμως τινὰ ὡς ἔχον τοῦ πρώτου τὸ πέτερη, λῆς, τὸ ὁποῖον ἐγένινεν ἔπειτα λισσῇ, καὶ εἰς ὀλίγα ἄλλα. Τὰ Ὀμηρικὰ ἐπίθετα κατ' ἀλφα-βητικὴν τάξιν ἀνάγονται εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας κυριωτέρας κλάσεις.

4. Α.

- α'. αρ-αρος, μάκαρ, μάκαρος.
β'. ας-αδος, πολυδεῖρας πολυδεῖράδος.
γ'. ας-ανος, μέλας, μέλανος.
δ'. ας-αντος, μόνον μετοχή, ἐν αἷς καὶ τὸ γηράς.

Σημ. Τὸ πολύτλας εἶναι μονόπτωτον.

2. Εἰς, Ἐντος.

- α'. ηεις — βαθυδινήεις, μεσσήεις. Ἰλιάδ. Μ. 269.
β'. ιεις — χαρίεις.
γ'. οεις — αἱματόεις, ὀμφαλόεις.

Σημ. Ἐπὶ τῶν α. ἀπαντᾷται συναϊρούμενον τὸ (τιμήεις) τιμήεις.

Τὸ οεις μακροῦ ἡγουμένου, γίνεται ωεις, πρὸς ἀποφυγὴν τροχαίου, κητώεις, εὐρώεις.

3. Ην, Ηνος, Ἐνος

πολύρρην, ὠριαύχην.

4. Ηρ, Ηρος, Ηρι. ὡς ἐρίρη ἐρίηρος.

5. Ης, Εος.

- α'. ἀκηδής, πολυακηδής.
πολλὰ τούτων ἀπαντῶνται μόνον πληθυντικῶς, ὡς
ἐλεγχέες, σαπῆες.
β'. ης, ητος, προβλής, προβλήτος-ητος.

6. Ις.

- α'. ις ιδος, νηῖς, ἀνακλῖς.
β'. ις ιος, πολυίδρις, θεσπίς-ιος.

Σημ. Ἐκ τοῦ μῆτις σύνθετα σαλεύει ἡ κατάληξις μεταξὺ τοῦ

ἀγκυλόμητις καὶ ἀγκυλομήτης.

δολόμητις, δολόμητα καὶ δολομήτα.

κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν εἶναι ἱεροφοῖτις καὶ δυσπλήτις.

7. Ος.

- α'. ος, οιο, ου, λόγος, λόγοιο, λόγου.
β'. ος, οδος, τρίπος—τρίποδος.
ἀέλλοπος, ἀελλόποδος=ἀελλόπους.

8. Υς.

Πλατὺς, ἄκις.

9. Ων.

- α'. ων, ονος, πρόφρων, πρόφρονος.
β'. ων, οντος, μετοχαί.

10. Ως.

- α'. ὡς, οος, ταμεσίχως-οος.
β'. ὡς, ωτος, καὶ οτος, αἰ μετοχαί.
μεμαῶς, μεμαῶτος κτλ.

Σχηματισμὸς τοῦ θηλυκοῦ γένους τῶν ἐπιθέτων.

1. ος.

Ταῦτα εἶναι ὁμαλὰ καὶ εἶναι συνήθως τρικατάληκτα, ὡς
ἀγαθός, ἀγαθή, ἀγαθόν.

Σημ. α. Ἐξεῖρεται τὸ θούρος τὸ ὁποῖον σχηματίζει τὸ θηλυκὸν τοῦ εἰς
ις, ιδος, ιν, θούριδος, θεῶριν.

Σημ. β'. Τὰ δικατάληκτα ἐκ τούτων ἴδε κατωτέρω τὰ ἔχοντα τὸ στερε-
τικὸν α, ὡς ἀπέρητος κτλ.

Ἰλιάδ. κ. 293. ἀδμήτη, καὶ ἀπειρεσίη, ἀριγνώτη καὶ ἀμφιβρότη
κτλ. διαφοροῦσι δὲ, ἀσβεστός καὶ ἀσβέστη, ἀκικέλιος, καὶ ἀ-
κικελίη ἀμβρότη καὶ ἀμβροτος.

Τὰ ἔκ τοῦ συνθέτου εὐδείελος, ἐκτὸς τῶν μετοχῶν
εὐκταμένη καὶ εὐκτατὴν εὐρρείους, καὶ εὐποιήτησι, ἔνθα τὰ ἀντί-

γραφα ἔχουσιν εὐποιήτοις· διαφορεῖται δὲ εὐξέστος καὶ εὐξέστη· ὡσαύτως διαφοροῦνται καὶ τὰ ἄλλα σύνθετα, ὡς
 ἀγχίαλος καὶ ἀγχιάλη. ἀρίζηλος καὶ ἀρίζηλη.
 ἰφθήμεος—ἰφθήμεη. πολυφόρβος καὶ πολυφόρβη.
 ἀμφίρητος—ἀμφιρήτη. ἀντιθέη καὶ πολυμνήστη.
 ἀμφιλύκη, ἀμφιελίσσα.

Ἐκ τῶν μὴ συνθέτων ἀπαντῶνται μὲ χωριστὸν τύπον τοῦ θηλυκοῦ ἐρήμη, ἡμιονεῖη, χεμίη, ἀσπάσιος δὲ καὶ ἀσπασίη.
 τούναντιον

ἀλδς,	πολιοῖο.	δλωτάτος δδμή.
αἰγανέης,	ταναοῖο.	ἄγμων ἄτην.
πράξις,	δήμιος.	ὅπα χάλκεον.
πικρόν,	ὀδμήν.	κλητὸς ἵπποδάμεια.

Οὐσιαστικὰ πολυσχημάτιστα ὀνόματα.

1. Ἄηρ, ἡ, ἡέρος, ἡέρι, ἡέρα.
2. Αἶδης. Γεν. αἶδαο καὶ αἶδω καὶ αἶς, αἶδος, αἶδι, καὶ αἶδωνες, Δοτ. αἶδωνῃ.
3. Ἄναξ, ὁ, κλ. ἄνα, περὶ Θεοῦ, Δοτ. Πλ. ἀνάκτεσι.
4. Ἄνῆρ, ὁ, Δοτ. Πλ. ἄνδρεςσι καὶ ἀνδράσι.
5. Ἄρης, ὁ, Ἄρηος—ἡ—πα καὶ Ἄρεος—εἶ—κλ. Ἄρες καὶ ἄρες.
6. Γόνυ, τὸ, γούνατος καὶ γουνός, Πλ. γούνατα καὶ γούνα, γούνων, γούναι, καὶ γούνεσι.
7. Δόρυ, τὸ, δούρατος καὶ δουρός, δούρατι καὶ δουρί, Δυῖκ. δούρε, Πλ. δούρατα καὶ δούρα, δούρων, δούρασι καὶ δούρεσι.
8. Δῶμα, τὸ, Αἶτ. δῶ κατὰ συγκοπὴν.
9. Ἐρως καὶ ἔρος, Δοτ. ἔρω, καὶ αἶτ. ἔρον.
10. Ζεὺς, Διὸς καὶ Ζηνός κτλ.
11. Θέμις, ἡ, Πλ. ὄν. θέμιστες καὶ θέμιστας.
12. Ἰχώρ, Αἶτ. ἰχῶ κατὰ συγκοπὴν.
13. Κάρη, τὸ, ὄν. κάρη, Γεν. κάρητος, καρήατος, κράατος, κρατὸς, Δοτ. κάρητι, καρήατι, κράατι, κρατὶ, Αἶτ. κάρη, Ἀρσ. τὸν κῆατα.
14. Κριθῆ, ἡ, κρι, κατὰ συγκοπὴν.
15. Λάας, ὁ, καὶ λᾶς, Γεν. λάος, Δοτ. λάα, Αἶτ. λάαν. Δυῖκ. Ὄνομ. λᾶς, Πλ. Γεν. λᾶων, Δοτ. λᾶεσι.

16. Μάστιξ, ἡ, Δοτ. μάστι, Αἶτ. μάστιν.
17. Νῆς—ναῦς, Γεν. νηός, καὶ νεός, Δοτ. νηῖ, Αἶτ. νῆα καὶ νέα, Πλ. ὄν. νῆες, καὶ νέες, Γεν. νηῶν, καὶ νεῶν, Δοτ. νηυσὶ, καὶ νήεσσι, νέεσσι, Αἶτ. νῆας, καὶ νέας.
18. Ὀῖς (ὁ ἡ) Δοτ. Πλ. ὀτεσσι, ὀεσσι, οῖεσι, Αἶτ. ὀις.
19. Χεῖρ, ἡ, Γεν. χειρός καὶ χερός, κτλ. Δοτ. Πλ. χεῖρεσι (ν) χεῖρεσσι (ν) χερσί.
20. Υἱός, ὁ, Γεν. υἱοῦ, υἱος, υἱέος, Δοτ. υἱί, υἱέι, Αἶτ. υἱόν, υἱά, υἱέα, κλητ. υἱέ, Πλ. ὄν. υἱες, υἱέες, Γεν. υἱῶν, υἱέων, Δοτ. υἱοῖσιν, υἱάσι, Αἶτ. υἱας, υἱέας, Κλ. υἱες, υἱεῖς, τοῦ Δυῖκ. μόνον ὄν. καὶ Αἶτ. υἱε.

Ἐπίθετα πολυσχημάτιστα.

Τὰ πολυσχημάτιστα ἐπίθετα σχηματίζονται α'. προστιθεμένων πολλῶν καταλήξεων εἰς τὴν ῥίζαν, καὶ οὕτως ἐκτεινόμενα διὰ προσθήκης νέων συλλαβῶν. β'. ἐκ διαφόρων ἀρχῶν παρὰ γόμενα. γ'. εἰς διαφόρους κλίσεις βαίνοντα.

Α'.

ἐπεκτεινόμενα διὰ τῶν καταλήξεων εος, ειος, (ῥιος), εινος, ιος, ιιος, μος, ρος.
 ἀγαθός ἡγάθεος, κενός κεινός, λαῖνος λαίνεος.
 χάλκεος (χάλκειος) χαλκεῖος, ξυνός (ξύνεος).
 ξυνήτιος, μελίχιος μειλίχιος, καίνυχος καινύχιος.
 πτολιπόρθος πτολιπόρθιος, (θαμοί) θαμινοί.
 κηλός κήλλιμος, (λιγύς, λιγυρός).
 ὡσαύτως βραχύτερα καὶ μακρότερα.
 ταλασίφρονα καὶ τελέφρονα.
 ὑψιπετής—ὑψιπετής.

Β'.

Ἐκ διαφόρων κλάδων τῆς αὐτῆς ῥίζης.
 ἀργῆτι, ἀργέτι, ἀργυρα καὶ ἀργύρεον.
 εὐρύς, εὐρήν, καὶ εὐρέα (ὡς ἐκ τοῦ εὐρέης).
 ἱρὶκ μῆλκ, καὶ ἱρθιμα' νήκιος νεκῦτιος' νεογνός νεπηγενής.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ Γ'.
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΕΛΦΩΝ

κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν ἔγινε καὶ τὸ, αὐτῆμαρ, πανῆμαρ
ποσσῆμαρ.

Ἀντωνυμιαί προσωπικαί.

Οἱ σχηματισμοὶ τῶν εἶναι συνθεμένοι ἐκ διαφόρων ἀρχῶν
ἐγὼ ἐμοῦ, (ego, miei, io, di me)· υποβάλλονται δὲ ὑπὸ μίαν
συνήθη ὀνομαστικὴν, ὡς τὰ ἀνώμαλα παρθετικά ὑπὸ σύ-
νηθες θετικόν· τὸ ἡμεῖς ὑπὸ τὸ ἐγὼ, ὡς τὸ βελτίον ὑπὸ τὸ ἀ-
γαθός.

Τὸ ἐγὼ πρέπει νὰ ἐγεννήθῃ ἐκ τοῦ ἐγ, τὸ ὅποιον παρὰ τοῖς
Δωριεῦσιν ἔγινεν ἐγών· ἐκ τούτου δὲ ἐγών, καὶ ἐγώ. (παρὰ
Κυπρίοις τισὶ νῦν, ἐγῶνι).

Τὸ ἐγὼν παρ' Ὀμήρῳ τίθεται ὅταν τὸ μέτρον τὸ ἀπαιτεῖ
τοῦ δευτέρου προσώπου ὁ πρῶτος σχηματισμὸς ᾗτο τὸ (ἐξ οὗ
iu) τὸ ὅποιον παραγωγικῶς ἔγινε τῦνη· ὡς τριτοπρόσωπος
Ἀντωνυμία ἀναφέρεται παρὰ τῶν ἀρχαίων Γραμματικῶν τὸ ι,
τὸ ὅποιον διεσώθη εἰς τὸ Λατινικὸν ις.

Αἱ πλάγια πτώσεις τοῦ Α'. προσώπου ἐγεννήθησαν ἐξ ἀρ-
χῆς μι (mi) σι (si) ἔ (egli) μίο, σίο, ἴο.

Ἐκ τούτων γεννῶνται ἀναλογικῶς ὅλοι οἱ λοιποὶ σχηματι-
σμοί, τὸ ε (ἐμέο) εἶναι προσθήκη· τὸ δὲ ἐμεῖο σείο εἶο, καὶ
ἐμεῦ σεῦ εῦ κτλ. ἐξηγοῦνται χωρὶς δυσκολίαν· τὸ ἐμεῖ
καὶ σεῖ ἀναπληροῦνται εἰς τὰς νεωτέρας ἐκδόσεις διὰ τῶν
ἐμεῦ, σεῦ.

Οἱ δὲ σχηματισμοὶ θεν ἔλαβαν τὴν ἐπὶ ῥηματικὴν μορ-
φήν. Τὸ δὲ ἐμοῖο κτλ. εἶναι γενικὴ τοῦ ἐμὸς κτλ. ἐκτός
ἐνδὲς μόνου μέρους. Τῆς δοτικῆς οἱ παλαιότεροι σχηματισμοὶ
εἶναι εἰς ιν, ἐμέϊν ἐμῖν, τεῖν τῖν, ἐν ἔν, σωθέντες
παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν· παρ' Ὀμήρῳ σώζεται μόνον τὸ τεῖν
ἐξ αὐτῶν. Εἰς τοὺς ὕμνους δὲ καὶ τὸ σφίν = αὐτῶ· παρ' Ἡσιό-
δῳ δὲ καὶ ἔν = αὐτῶ.

Ἡ αἰτιατικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἐε (sese) ἔγινε κατ' ἐπα-
νάληψιν τῆς συλλαβῆς ε καὶ ἀναθέτασμον τοῦ τόνου, τὸ δὲ
μῖν ἰωνικῶς, παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν καὶ τοῖς Τραγικοῖς ἔγινε νῖν
γεννηθέντα πιθανῶς καὶ τὰ δύο ἐκ τοῦ φιν ἐκλαμβάνονται δὲ
τὸ μῖν καὶ ἔ, καὶ ἐπὶ ἀρσενικοῦ καὶ ὑλητικοῦ καὶ ἐπὶ οὐδε-

τέρου· ἐν δὲ τοῖς ὕμνοις τὸ ἔ = αὐτός καὶ ἐπὶ πληθυντικοῦ,
ὡσαύτως, καὶ τὸ ἔ, ἐπὶ αὐτοπαθείας = ἑαυτὸν, καὶ ἐπὶ ἐτε-
ροπαθείας = αὐτόν.

Δυϊκὸς Ἀριθμὸς.

Ἐκ τῶν δύο σχηματισμῶν τοῦ Α'. προσώπου τὸ μὲν νῶ ἀ-
παντᾶται κατὰ τύχην μόνον εἰς αἰτιατικὴν, τὸ δὲ νῶϊ εἰς
ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν, ὡσαύτως καὶ τὸ σφῶ καὶ σφῶϊν.

Περὶ τούτων σημειωτέον τὰ ἀκόλουθα,

α'. ὅτι αὐτὰ ἐκλαμβάνονται μόνον ἐπὶ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ.

β'. ὅτι δὲν ἀπαντῶνται εἰς ἄλλας πτώσεις παρὰ εἰς τὰς
προσημειωθείσας.

γ'. ὅτι ἡ ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ πάντοτε χωρὶς ν.

δ'. ὅτι ἐνθα ἀπαντῶνται διὰ τοῦ ν, εἶναι γενικὴ καὶ δοτικὴ.

Ταῦτα ἐπροξένησαν φιλονεικίας μεταξὺ τῶν φιλολόγων· τὰ
ἀνωτέρω δέχονται οἱ περισσώτεροι θεραπεύοντες παντοίοις τρό-
ποις τὰ φαινόμενα ἐναντία χωρὶα.

ε'. οἱ παλαιοὶ Γραμματικοὶ ἐδέχοντο ὅτι ἐκ τοῦ νῶ καὶ
σφῶ, ἐγεννήθησαν τὸ νῶϊ καὶ σφῶϊ, τὸ ἐναντίον δὲ οἱ νεώ-
τεροι.

Τοῦ Γ'. προσώπου ἡ Δυϊκὴ Γενικὴ εἶναι πάντοτε ἐγκλιτικὴ
σφῶϊν ὡς καὶ ἡ αἰτιατικὴ σφωέ.

Πληθυντικὰ.

Τῆς ὀνομαστικῆς οἱ παλαιότεροι σχηματισμοὶ εἶναι ἄμμες
καὶ ὑμμες· ταῦτα δὲ ἐκτεινόμενα καὶ συναιρούμενα ἐγέν-
νησαν τὸ (ἡμέες) ἡμεῖς, καὶ (ὕμεες) ὑμεῖς.

Τοῦ Γ'. προσώπου ἔπρεπε κατ' ἀναλογίαν νὰ ᾖναι σφῆες
σφεῖς· τοῦτο ὅμως δὲν ὑπάρχει.

Ἡ αἰτιατικὴ ἡμέας ὑμέας καὶ σφέας ἀπαντῶνται πάντοτε
ἀσυναίρετως, καὶ ἐν καιρῷ χρείας κατὰ συνίησιν· τὸ σφέ πάν-
τοτε ἐγκλιτικῶς.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΟΝ Θετικά ἀντωνυμιαί.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΝΑΧΙΑ 30 ὁμοίως μεταχειρίζεται ὄν. καὶ τὸ δ, ἡ, τὸ,

ἐνίοτε τονούμενον· Γεν. τοῖο· Δουκ. τοῖοιν. Πλ. τοῖ. ταί. Γεν. θηλ. τάων. Δοτ. τοῖσι (ν) τῇσι (ν).

Ἀναφορική.

Ἄρσ. 8 Γεν. δου. Θηλ. ἑης. Πλ. θηλ. ῆσι καὶ ῆς.

Ἑρωτιματική.

Τίς τί Γεν. τέο καὶ τεῦ. Γεν. Πληθ. τέων.

Ἀόριστοι.

τίς, Ἐγκλ. Πληθ. Οὐδ. ἄσσα, τέων, τέοισι. Ὀν. ὅστις, Οὐδέτ. ὅ,τι, ὅ,ττι, Γεν. ὅτεν, ὅττεο, ὅττεν, Δοτ. ὅτεο. Γεν. Πληθ. ὅτεων. Δοτ. ὁτέοισι.

Συσχετικά.

ὅσος, ὁσάτιος, καὶ τόσος.

Αἱ λεγόμεναι σύνθετοι, εἶναι μετὰ τὸν Ὀμηρον· εἰς αὐτὸν ἐκφράζονται διαλελυμένως ἐμοὶ αὐτῇ, σὲ αὐτὸν κτλ.

Περὶ τοῦ φι ἢ φιν.

Ὅτι τὸ φιν εἶναι μόριον προσκολλώμενον εἰς πολλὰς πτώσεις, οὐδεὶς ἀγνοεῖ· ζητεῖται ὅμως ἂν καθ' αὐτὸ εἶναι σημαντικὸν ἢ ὄχι· περὶ τούτου εἶναι δύο γνώμαι· ἢ μία θέλει ὅτι αὐτὸ εἶναι ἡ παλαιὰ δοτικὴ τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας ἐν, καὶ διὰ τοῦ διγάρμματος φιν τὸ ὅποιον ἐπροστίθετο εἰς τὴν ρίζαν τῆς λέξεως, καὶ τὴν καθίστανεν ὄνομα χωρὶς νὰ προσδιορίσῃ ἰδιαιτέρως πῶσιν· ἢ ἄλλη γνώμη τὸ θέλει κατάληξιν ἐπιρρήματικὴν ἀσήμαντον καθ' ἑαυτήν, ὡς τὸ σε εἰς τὸ οὐρανόσε, καὶ τὸ θι εἰς τὸ οὐρανόθι· καὶ ὅτι ἀπ' ἀρχῆς εἶχε τοπικὴν μάλιστα σημασίαν ὡς τὸ θι διὰ δὲ τὸ πολυειδὲς τῶν τοπικῶν σχέσεων ἐχρειάσθησαν ἄλλοι προσδιορισμοί· ἐκ δὲ τῆς τοπικῆς σχέσεως μετέβη καὶ εἰς ἄλλην δι' ἀπλῆς πτώσεως τοῦ ὀνόματος ἐκφραζομένη. Πρὸς κατάληξιν τούτου σημειώ-
τεον ὅτι ἀπὸ τὰς διαφορὰς γλώσσας τινες μὲν εἶναι τρεπτὰ,

τινὲς δὲ ἄτρεπτοι· αἱ ἄτρεπτοι εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης προσθέτουσιν εἰς τὴν λέξιν τὴν σημαίνουσαν τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρᾶγμα, μόρια τινὰ τὰ ὅποια καθ' ἑαυτὰ εἶναι σημαντικά, ταῦτα μὲν ἐμπρὸς τιθέμενα, καλοῦνται προτιθέμενα ἢ προτακτικά· ἔπειτα δὲ τιθέμενα, καλοῦνται ἐπιτιθέμενα ἢ ὑποτακτικά.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι ὅλως διόλου τρεπτὴ ὡς καὶ ὅλαι αἱ Εὐρωπαϊκαί. Τιθέντος δὲ ὅτι τὸ φιν = ἐν, καὶ τὸ α δης τῶν πατρωνυμικῶν ἤθελεν εἶναι ἵχνος τοῦ πρώτου τρόπου τοῦ διὰ Μορίων σημαντικῶν κλίνειν· ὅμως ἐξέλιπε μετὰ ταῦτα. Οἱ παλαιοὶ Γραμματικοὶ σημειοῦνουν ὅτι ἐτίθετο εἰς ὅλας τὰς πτώσεις· οἱ νεώτεροι ὅμως διορθοῦσιν ἢ ἐκλαμβάνουσιν ἄλλῶς τὰ περὶ ὀνομαστικῆς καὶ κλητικῆς ἀναφερόμενα παραδείγματα· ὅθεν περιορίζεται μόνον τὸ φιν εἰς τὴν γενικὴν ἢ δοτικὴν καὶ εἰς ὀλίγας αἰτιατικὰς αἱ ὁποῖαι καὶ αὐταὶ δυνατόν νὰ ἐκληρθῶσιν ἐπιρρήματικῶς· ἔχει δὲ τοὺς ἐξῆς συνδυασμούς.

1. ηφι εἰς τὰ τῆς Α'. Κλίσεως.
2. οφι εἰς τὰ τῆς Β'. καὶ μέρος τῆς Γ'.
3. ευφι ἐν τοῖς εἰς ὅς οὐδετέροις τῆς Γ'.
4. φι προσκολλώμενον εἰς θεματικὸν φωνῆν.

Καὶ οἱ μὲν παλαιοὶ γραμματικοὶ κατὰ παράδοσιν διαστέλλουσι τὴν εἰς ηφι δοτικὴν διὰ τοῦ ὑπογεγραμμένου ι βίηφι· οἱ δὲ νεώτεροι ὄχι· οἱ δεχόμενοι μάλιστα αὐτὴν ὡς δοτικὴν δοξάζουσιν ὅτι τὸ ὑπογεγραμμένον ι ἐπὶ τῶν εἰς η δοτικῶν ἐγεννήθη μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ φ ὡς βίηφι — βίη — ι, βίη.

Ῥήματα

Περὶ Διπλασιασμοῦ.

Ὁ Διπλασιασμός, ὁ ὅποιος ἐπὶ τῆς κοινῆς Διαλέκτου περιορίζεται εἰς μόνον τὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντελικόν, παρ' ὁμῶς ἐκτείνεται καὶ εἰς ἄλλους χρόνους, (ἐκτὸς τοῦ ἐνεστώτος καὶ προτακτικοῦ,) καὶ εἰς τὸν μέλλοντα φωνῆς εἰς ω.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ
πεπιθήσω κεκαθήσω.

Φωνῆς εἰς μαι.

δεδεξομαι, μεμνήσομαι, περήσεται.

Σημ. Α'. Ταῦτα διέστειλεν ἡ μετέπειτα γλῶσσα διὰ τοῦ μετ' ὀλίγον Μέλ-
λοντος ὀνομασθέντος.

Συνηθέστατα δέχεται τὸν διπλασιασμόν τοῦτον μετὰ τὸν
παρακείμενον, ὁ 6'. Ἀόριστος, ἄγω, ἤγαγον· (τὸ ὁποῖον
ἔμεινεν εἰς τὴν Κοινὴν Διάλεκτον) ἄρω, ἤραρον· πέπιθον, πέ-
φραδες.

Σημ. Α'. Τὸ ἔπεφον, καὶ ἐκέκλετο δέχονται καὶ δευτέραν αὔ-
ξην ἐπὶ τοῦ διπλασιασμοῦ.

Σημ. Β'. Πολλοὶ οὕτω διπλασιασθέντες χρόνοι γεννῶσι νέους ἐνεστώτας
καὶ παρατατικούς· ὡς ἀκαλίζει (ἤκαχον) ἀράρισσε (ἤραρε).

Περὶ Αὐξήσεως.

Ἡ αὐξῆσις προκύπτει ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ πρώτου συμ-
φώνου τοῦ διπλασιασμοῦ ὡς λέαχον ἔλαχον, κέαμιν ἔκαμιν.

Ἡ αὐξῆσις παραλείπεται εἰς τὴν Ὀμηρικὴν διάλεκτον

α'. διὰ λόγον Προσῳδίας.

β'. διὰ χωρισμὸν τῶν κώλων.

γ'. διὰ ῥυθμόν.

δ'. δι' εὐφωνίαν.

4. διὰ λόγον προσῳδίας.

ἀλλὰ κακῶς ἀφιεῖ

βῆ δ' ἀέων παρὰ θῖνα.

ὅθεν ἔκφυγε καὶ ἐξέφυγε κατὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρου· οὐ-
χὶ ὅμως μετὰ σῆ, παρὰ σῆ· ἀντὶ μετέσῃ παρέσῃ.

2. διὰ χωρισμὸν τῶν κώλων

ἰστία μὲν στείλαντο, δεῖσαν δ' ἐν νηὶ μελαίνῃ

ὡς φάτο, χαῖρε δὲ κτλ.

3. διὰ ῥυθμόν

τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴν δε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς.

Τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸ περὶ Γαμήης, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς
τὴν Μετρικὴν.

4. δι' εὐφωνίαν

ἰδιαιτέρως λείπει ἡ αὐξῆσις μετὰ τὴν πρόθεσιν περὶ διότι
ἡ μὲν παρὰ γίνεται κακῶφωνος, ἡ δὲ περὶ δὲν ἀποτρο-
φᾶται παρ' Ὀμήρῳ· ὅθεν περιβάλλει, περιβῆ κτλ. ὡσαύτως γα-
στέρα τύψεν, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν γαστέρ', ἔτυψεν, καὶ τὰ τοι-
αῦτα.

ἔπεται λοιπὸν ὅτι· ἐνθα λείπουσιν οἱ λόγοι οὗτοι, φαίνεται
πάλιν ἡ αὐξῆσις.

α'. Τρις ἔβαινε· καὶ Ἰλιάδ. Ε. 365.

παράβαλ. 299, ἀμφὶ δ' αὐτῷ βαινέ,
ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδῶς Ἰλ.

β'. ὃ ἐπὶ πολλ' ἐμόγησας Ἰλ. Α. 162.

γ'. ἀλγ' ἔθηκεν, Ἰλ. Α. 2.
Μοναδικὰ μετ' αὐξήσεως εἶναι τὰ ἐμισγέσκοντο Ὀδ. γ. 7.

Ἐφάσκει· Ὀδ. Χ. 35 καὶ τινα ἄλλα.

δ'. παρὲδραμον. διέστησαν κτλ.

Ὅτι τὸ ἀναυξήτητον ἦτον Ἰωνικὸν καὶ ἐπομένως Ὀμηρικόν, ἦ-
τον παλαιὰ πρόληψις, ἐκ τῆς ὁποίας προήλθον ἀναυξήτα, σω-
ζόμενα μέχρι τοῦ νῦν εἰς τὸν Ὀμηρὸν· τοῦτο ὅμως δὲν ἐμπο-
ρεῖ νὰ ἔχη ἄλλην ἔννοιαν, παρ' ὅτι ἡ Διάλεκτος αὕτη δέχεται
καὶ δὲν δέχεται τὴν αὐξῆσιν.

Ἄστατος εἶναι ἡ χρῆσις τῆς χρονικῆς λεγόμενης αὐξήσεως,
διότι εἰς τινα μὲν τῶν ἐξ α, αι, αυ, ἀρχομένων γίνεται,
εἰς τινα δὲ ὅχι· καὶ εἰς τινα, ποτὲ μὲν ναι, καὶ ποτὲ ὅχι· ὡ-
σαύτως καὶ εἰς τὰ ἀπὸ ε ἀρχόμενα.

Ἐκ δὲ τῶν ἀπὸ εὐ αὐξάνει μόνον τὸ πυνάζοντο καὶ ἡννη-
σε· εἰς δὲ τὰ ἀπὸ ι ἀρχόμενα γίνεται ἡ αὐξῆσις ὅχι μόνον ἐν-
θα ὁ στίχος ἀπαιτεῖ φύσει μακρόν, ὡς ἴαι κτλ. ἀλλὰ καὶ ἐν-
θα εἶναι θέσει μακρόν, ὡς ἴξε, ὅθεν προκρίνουσι τινὲς τὴν
γραφὴν· ἐφίξε καὶ καθίξε, ἀντὶ ἐφίξε καὶ καθίξε.

Τὰ ἀπὸ ο καὶ οι ἀρχόμενα συνήθως δέχονται τὴν αὐξῆσιν.

Περὶ τῶν Σχηματισμῶν.

ἸΑΚΕΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΛΕΓΕΥΜΕΝΑ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ἀπ' ἀρχῆς σημειωμένην ἐπανάληψιν, ἐπίτασιν, καὶ εἰς τὰ περισσότερα ἐχάθη· καὶ κατ' ἀρχάς μὲν ἐτίθετο καὶ εἰς τὸν ἐνεστώτα, τώρα ὅμως ἐξέλιπεν, εἰς τὰ περισσότερα ῥήματα ἀπ' αὐτὰ, καὶ ἐφυλάχθη μόνον εἰς τὸν παρατατικόν. Ἐπειτα δὲ καὶ εἰς τὸν Α'. καὶ Β'. Ἀόριστον, ἀλλὰ ἐπὶ τούτων μόνον εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν, καὶ εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα· τρέπουσι δὲ ὁ μὲν Παρατατικός καὶ ὁ Β'. Ἀόριστος τὸ ον εἰς ἑσκον τὸ δὲ α τοῦ πρώτου Ἀορίστου, εἰς α σκον. (Μοναδικὸν ἐν τῷ πρώτῳ Πλ. πρόσωπῳ εἶναι νικάσκειν=ἐνικοῦμεν) καὶ κατ' αὐτὸ σχηματίζονται, οὕτω π. χ.

ἔτυπτον, τύπτεσκον. ες. ε. ἔλιπον, λίπτεσκον.

ἔτυψα (τύψασκον) τύψασκε.

ὅθεν γεννῶνται.

Ἐνικ. 1. σκον 2. σκες, σκεν, σκε. Πληθ. 3. σκον.
2. σκέο, σκεν, καὶ σκέτο 3. σκόντο.

Παραδείγματα.

Παρατατ. δεύεσκον, δεύεσκες.

ζωνύσκετο, ἰλ. Ε. 857.

Ἀόριστος α'. δασάσκετο δεσάσκετο.

β'. ἔλεσκε, ἐπίδεσκε, προβάλεσκε.

ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ φάνεσκε=ἐφάνη.

Σημ. Α'. Τὰ εἰς αω συναίρουσι τὸ αε εἰς α, καὶ τοῦτο πάλιν κατὰ τὴν χρείαν τοῦ μέτρου, αα ὡς εἶσκον περάσκε. Τὰ δὲ εἰς εω ἔχουσιν α ἢ εε ὡς καλέσκε, καὶ καλέσκετο.

Σημ. Β'. εἰς τὸ ῥίπτσκε καὶ κρύπτσκε τίθεται τὸ α ἀντὶ ε, ἵσως ὡς ἐκ θέματος αω.

Σημ. Γ'. Δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον ἀπαντᾷται μόνον τοῦ ἐφάσκαθ'.

Σημ. Δ'. Ἡ αὐξήσις ἐν τοῖς τοιούτοις εἶναι σπανία· ἀπαντᾷται ὅμως ἐν τοῖς ἔφασκε, ἐμυγήσκοντο.

Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

Ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τούτων τῶν χρόνων διαιροῦνται τὰ ῥήματα εἰς τρία θέματα.

α. εἰς καθαρόν. β'. εἰς ἄφωνον. γ'. εἰς ἀμετάβολον.

Α'. ΚΑΘΑΡΟΝ.

Ὁ μὲν σχηματισμὸς τῶν τοιούτων γίνεται εἰς α, ας, ε μετὰ ἢ ἄνευ κ, ὡς δέδια, βέθηκε, περὶ δὲ τῆς γενέσεως αὐτοῦ εἶναι διπλὴ γνώμη· διότι ἡ μὲν παλαιότερα γνώμη θέλει ὅτι πρῶτον ὑπῆρξεν ὁ εἰς κα σχηματισμὸς, καὶ ἔπειτα κατ' ἀφαίρεσιν τοῦ κ καὶ συστολὴν τοῦ η ἐγεννήθη, ὁ εἰς α καθαρόν, σχηματισμὸς· ἡ δὲ δευτέρα τὸ ἐναντίον, ὅτι ἀρχαιότεροι εἶναι οἱ ἀπλούστεροι παρακείμενοι, οἱ ἐκ τοῦ ἀπλοῦ θέματος γενόμενοι, φύω, πέφυα, καὶ ἔπειτα προσέλαβον τὸ κ καὶ ἐξέτειναν τὴν παραλήγουσαν.

βάω, βέβαα, βέβηκε.

Τὸ δεύτερον φαίνεται πιθανώτερον ἐκ τῆς παραθέσεως τῶν κατωτέρω· τὸ βέβαιον ὡς τόσον εἶναι ὅτι οἱ εἰς κα παρακείμενοι τῶν καθαρῶν εἶναι ὀλίγοι, οἱ περισσότεροι εἶναι χωρὶς κ οὕτω·

βέθηκε, τέθηκε, κέκμηκε, τεθαρσῆκας.

δεῖδια, τεθνάσι, πεφύασι,

καὶ τοῦ προτιθεμένου, βεδάσι, γεγάσι.

Σημ. Τινὰ τούτων ἐπεκτεθέντα διὰ τοῦ ε σχηματίζουσι τὴν παρακείμενον ἐκ τοῦ ἀρχαιότερου θέματος ὡς,

ρίγέω, ἔρριγα ἰλ. Η. 114.

δουπέω, δέδουπα.

Ὁ ἀπλούστερος σχηματισμὸς ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις ὡς,

τέτλαθι, τεθναίην, τετλάμενος, τετλάναι.

Αἱ δὲ μετοχαὶ τῶν τοιούτων σχηματίζονται

α'. κρατοῦσαι ἀμετάβλητον τὸ ἀρχικὸν φωνήεν, ὡς βεθαῶς, δεδαῶς, πεφυῦα. κτλ.

β'. ἐκτείνουσαι τὸ ο εἰς ω ὡς

βεθαῶτα, γεγαῶτα.

δεδιότα ὅμως διὰ τὸ προηγηθῆν μακρόν.

γ'. ἐκτείνουσαι τὸ α εἰς η καὶ διὰ τοῦ ω ἢ ο εἰς τὰς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΜΕΘΥΝΑΙ

Δοτ. τεθνηῶτι, τεθνηκότι

Αἰτ. τεθνηῶτα, κότεα.

Σημ. Αἱ διὰ τοῦ εἰ αἰολικαὶ λεγόμεναι γραφαὶ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν τοιούτων ἀφηρεύθησαν.

Δ'. Συγκαιροῦσι τὸ αὐτὸ εἰς ὧ καὶ προτάσσουσι τὸ ε τεθνηῶτι πεπτέως.

Τὰ δὲ θηλυκὰ διὰ τῆς συγκαιρέσεως λήγουσιν εἰς ὦσσα ὡς γεγώσσα.

Β'. ΛΦΩΝΩΝ.

Τὰ τοιαῦτα σχηματίζουσι τὸν παρακείμενον καὶ ὑπερσυντελικὸν ὡς τὰ καθαρὰ

ἰάχω, ἰαχυῖα, βιβριθε, βεβρίθασι.
γέγηθε, δεδορκῶς, τετρίγει.

Σημ. Τῆς ἐν τῷ παρακείμενῳ τροπῆς τοῦ θ, π, εἰς φ, καὶ κ, γ, εἰς χ, δὲν ἀπαντᾷται ἕκτος παρ' Ὀμήρῳ διότι τὰ τέττορα γίνεσθαι ἐκ τοῦ τρέφω, (εἰς τοὺς παθητικοὺς παρακείμενους ἀπαντῶνται) ἀπαντᾷται δὲ εἰς τὰ τοιαῦτα ῥήματα μόνον εἰς τὸ βεβρωκῶς καὶ διδοικα, τὰ ὅποια ὅμως δυνατόν νὰ γεννηθῶσιν ἐπίσης ἐκ τοῦ βρώω καὶ δίδω ὡς ἐκ τοῦ βρώω καὶ δίδω.

Ἐπὶ τῶν Μετοχῶν παρατηρεῖται ἀνωμαλία εἰς τὰ κεκληγόντες ἀντὶ κεκληγῶτες ἐκ τοῦ κεκληγῶς, ὡς τετριγῶτες· τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ εἰκῶς εἶναι εἰκυῖα, ἐκ τοῦ εἰκῶς, τὸ ὅποιον ὅμως εἶναι ἀττικὸν· παρὰ δὲ Ὀμήρῳ ἄπαξ ἀπαντῶμεν διορθοῦται, ἑκελός.

Γ'. ΑΜΕΤΑΒΟΛΟΝ.

Ὡσαύτως καὶ τὰ τοιαῦτα σχηματίζουσι τὸν παρακείμενον ὡς τὰ καθαρὰ· καθὼς προβέβαλα, ἀρηρῆς, γέγονα, τὸ κ εἶναι παντάπασιν ξένον εἰς αὐτά.

Σημ. Τὰ θηλυκὰ συστέλλουσι τὸ η ὡς ἐπὶ τῶν ἀφώνων, ὡς

Ὀδυσ. Μ. 85. καὶ Ἰλ. Χ. 141. λεληκῶς, λελακυῖα, μεμαῶς ὄτος καὶ ὄτος, μεμαυῖα, τεθληκῶς, τεθαλυῖα, ἀρηρῶς, ἀραρυῖα.

Σημ. Εἶναι λοιπὸν κορίως εἰπεῖν οἱ Ὀμηρικοὶ παρακείμενοι ἐκ τῶν δευτέρων λεγομένων Παρακειμένων.

Ὑπερσυντελικός.

Ὁ ὑπερσυντελικὸς ἐφύλαξε τὸν ἀρχαῖον πλήρη σχηματισμὸν ἐα, εας, εε, ὡς ἐτεθήπεα, ἤδεα. ἐτεθήπεας ἤδεας.

Τὸ εε, εἰς τὸ ἤδεε συναίρεται εἰς η ἤδη, παρὰ δὲ Ἡσιόδῳ καὶ ἤδει· καὶ τοῦτο τὸ εἰ ἔγινε κοινὴ κατάληξις τοῦ ἐνικοῦ γ'. προσώπου τῶν λοιπῶν ὑπερσυντελικῶν, ἐκτὸς ἐνὸς μέρους ἔνθα εἶναι εἰν καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἀναλογίαν προβάλλονται καὶ ἄλλαι διορθώσεις.

Τὸ Β'. πρόσωπον τοῦ ἤδεα ἀπαντᾷται καὶ ἡείδης καὶ ἡείδεις· συνηρημένον τὸ μὲν ἐκ τοῦ ἡείδεας, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ἡήδεας, κατὰ πρόσθεσιν τοῦ ἡ ὡς, ἡήν = ἡν.

Παθητικὸς παρακείμενος καὶ ὑπερσυντελικός.

Δ'. ΘΕΜΑ ΚΑΘΑΡΟΝ.

Τὰ περισσώτερα ἀκολουθοῦσι τὸν κοινὸν κανόνα· τὸ βεβλήσαι ἀποβάλλει τὸ σ τὸ δὲ μέμνη εἶναι συνηρημένον ἐκ τοῦ μέμνησαι μέμνηαι.

Τὰ τρίτα πρόσωπα σχηματίζονται εἰς αται καὶ ατο ἀντὶ νται ντο ὡς, βεβλήκαται, πεποταίαται, βεβλήκατο, δεμκίατο καὶ εἵαται καὶ εἵατο = ἤκαται ἤκατο.

Δέχονται σ τὸ τετέλεσται καὶ οὔτασται ἐκ τοῦ οὔτάω· προτάσσει τὸ α τὸ δεδάσθαι ἐκ τοῦ δαήομαι· καὶ ἀνωμάλως τίθεται ἀ', δει, ἀντὶ δε. δείδεγμαι, δειδέχαται, δειδέκτο, δειδέχατο, (ἐκ τοῦ δεικνυμι), καὶ β'. βερυπωμένος καὶ γ'. ἐμμορα, ἔσσυμαι.

Ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς.

μεμνήωτο (μεμνήοιτο) μεμνώμεθα.

Ἀνεβίβαζε τὸν τόνον καὶ τὸ ἀπαρέμφατον καὶ εἰς τὴν μετοχὴν μετὰ τοῦ διπλασιασμοῦ.

ἀλάλημαι, ἀλάλησθαι, ἀλαλήσμενος.

ἀκλήρυμαι, ἀκλήρυμενος, ἀκλήρησθαι καὶ ἀκαλήρησθαι.

ἡ ἀκλήρησθαι, οὗτος τοῦ τόνου καλεῖται ὑπὸ τῶν Γραμματικῶν ἀπολίξω.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΙΟΦΑΝΤΕΙΟΥ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΕΩΝΕΙΟΥ

Β'. ΑΦΩΝΟΝ.

Ἀμετάβλητον πρὸ τοῦ μ κρατοῦσι τὸ σύμφωνον τὰ
ἀκαχημένον, κακορυθμένον

μεμορυγμένη ὕμῳ, ἀντὶ τοῦ μεμορυγμένη.

Τὸ β, π, καὶ γ, κ, τὰ ὅποια φυλάττουσιν οἱ ἐνεργητικοὶ
παρακείμενοι ἀμετάβλητον, τρέπουσιν εἰς δασὺ οἱ παθητικοὶ
οὕτω ἔργῳ, ἔρχονται. τρέπω, ἐπιτετράφεται.

δρέγω, δρωρέχατο.

Περιεργείας ἄξια εἶναι τὰ, ἀκηχέδατ', ἀρηρέδαται, ἐρράδαται.

Γ'. ΘΕΜΑ ΑΜΕΤΑΒΟΛΟΝ.

Τὰ περισσώτερα ἀκολουθοῦσι τὸν κοινὸν κανόνα

τέτατο, τέπειτο, ἀγηγέραθ'

Περιεργείας ἄξια εἶναι τὰ, ἐπικέκρανται, πέφανται,
ἐγρήγορθαι.

Σημ. Ὑπόληκτα τινὰ εἰς ρ καὶ λ ἐν τῷ Μέλλοντι καὶ α'. Ἀόριστῳ
λαμβάνουσι σ κείρω, κέρσω, ἔκερσα κέλλω, ἔκελσα καὶ τὸ μοναδικὸν
(κεντήω) ἄορ. α'. Ἀπαρέμφ. κένσαι. Τούναντιον, ἄλλα ἄνευ τοῦ σ, σέω,
ἔσεω, χέω, ἔχεω.

Ὁ πρῶτος καὶ δεῦτερος ἄορ. ἐνίοτε ἀνταλλάσσουσι τὰς καταλήξεις ὁ μὲν
α'. ἔχει, ον, ὁ δὲ β'. α, ἔον, ἔεις. (ἄορ. α'. ἐκ τοῦ ἔω) Ὁ δὲ β'. ἡ-
νεικα, ἐνεικα (παρὰ τὸ ἡνεγκον).

Εἰς κλίσεις.

Ἐν τῇ ὑποτακτικῇ τὸ ω καὶ η συστέλλονται πολλάκις
εἰς ο, καὶ ε, ὡς εἶδομεν, ἴομεν, (ἀντὶ ἰδωμεν, ἴωμεν) στρέ-
φεται (ἀντὶ στρέφεται).

Ἐν τῇ προστακτικῇ τὸ γ'. πληθ. πρὸς. τῆς ἐνεργητικῆς εἶναι
ντων τῆς δὲ παθ. σθων, ὡς μενόντων, λεξάσθων κτλ.

Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔχει τὴν κα-
τάληξιν μεναι, καὶ μεν. Ἐνεστ. Μέλλ. καὶ β'. Ἀόρισ. ἀ-
μυνέμεναι, ἀμυνέμεν' ἐλθέμεναι, ἐλθέμεν, χολώσμεν, γοήμε-
ναι, ἀντὶ (γοᾶν) ἀγινέμεναι, ἐκ τοῦ ἀγινέω ἄμεναι, ἐκ τοῦ
ἄω ἰδμεναι, ἐκ τοῦ οἶδα. Ὁ δὲ παθ. ἄορ. εἰς ἡμεναι, μαχ-
θήμεναι, ἀριθμηθήμεναι, κτλ.

Περὶ τῶν εἰς ΑΩ καὶ ΕΩ καὶ ΟΩ,

Τὰ εἰς αω εἶναι εὐχρηστα τριχῶς.

α'. Ἀσυναίρετα ὡς ἀειδιάει, ναιετάουσι, ἰλάονται, πεινάων.

β'. Συνερούμενα ὡς ἀρετᾶ (ἐκ τοῦ ἀρετάει) ἀρετῶσι κτλ.

γ'. Ἐπεκτείνουσι τὸ ἐκ συναϊρέσεως φωνῆεν δι' ὁμοφώνου
φωνήεντος, τοῦ α πρὸ τοῦ α, τοῦ ο ἢ ω πρὸ ω.

Ἐνεστ. ὀριστ. ἐνικ. 1. ὀρώ. 2. ὀράας. ὀράα.

Πληθ. ὀρώσι κτλ.

Ὑποτακτικῇ.

ὀρώ, ὀράας κτλ.

Εὐχτικῇ.

ὀρώμι.

Ἀπαρέμφατος.

ὀράαν.

Μετοχῇ.

ὀρών, ὀρώσα. Γεν. ὀρώντος, ἡδώντος. Ἐνίοτε συστέλλε-
ται τὸ μακρὸν φωνῆεν.

Εἰς τὰ εἰς εω συναίρουσιν ἐνίοτε τὰ εε εἰς ει καὶ τὰ
εο, ἢ εου, εἰς ευ ὡς σύγχει, ἀντὶ συνέχεε' γεγώνευεν, νει-
κεῦσι = νεικέουσι.

Τὰ εἰς οω ἢ συναίρουσιν ὡς κάκου ἀντὶ κάκος, ἢ ἐπεκ-
τείνονται ὡς καὶ τὰ εἰς αω, ἀρώσι, ἰδρώντα.

Εἰς Μ.

Πολλάτα ῥήματα τῶν εἰς ω, ἐν τῇ Ὀμηρικῇ διαλέκτῳ
εἶναι εἰς μι' βίβημι, ἰλῆμι, κίνυμαι, ἐκ τοῦ βαίνω, ἰλάω,
κινέω καὶ ἄλλα πολλά. Ἐν δὲ τῷ μέσῳ ἄορ. β'. ἔβλην, ἔβλη-
το, βλῆσθαι, βλήμενος, ἐκ τοῦ βάλλω ἑδέγην, δέκτο, δέξω,
δέχθαι ἐκ τοῦ δέχομαι καὶ εἰς ἄλλα ὁμοίως.

Ἐν ἄλλοις χρόνοις. Ἐνεστὸς ὀριστ. κίχάνω. Ὑποτακ. κίχέω,
κίχέμεν. Εὐχτ. κίχαι, κίχαιμι. Ἀπαρέμφ. κίχήμεναι, κίχηναι. Μετ.
κίχης, κίχηναι. Παρατ. κίχεις, καὶ ἄλλα πολλά.

α'. Τὸ β'. πρόσωπον ἐνικὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ παρατ. ἔχουσιν ἐνίοτε κατάληξιν σθα, ὡς τίθησθα, φῆσθα, ἔφησθα, κτλ.

β'. Τὸ γ'. πληθ. πρόσωπον τοῦ παρατ. καὶ β'. ἀορίστ. ἔτιθεν, ἔθεν, ἔδιδον, ἔδον (ἀντὶ ἐτίθεσαν, ἔθεσαν, ἐδίδοσαν, ἔδοσαν κτλ.)

γ'. Τοῦ α'. ἀορίστου συνεσταλμένως εἶναι τὸ ἔστασαν, ἀντὶ ἔστησαν, καὶ ἐξ ἐναντίας τοῦ παρακ. ἔστητε, ἀντὶ ἔστατε.

δ'. Τὸ ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστ. τῆς προστ. καὶ τοῦ μέσου ἀορ. β'. ἀποβάλλουσι τὸ σ, δαίνω, φάο, σύνθεο, ἐνθεο κτλ.

Περὶ τοῦ εἶμι ὑπαρκτικοῦ, οὗ ἡ ρίζα εἶναι ες, (Λατιν. es—te) καὶ τοῦ εἶμι (ρίζα, ι, Λατιν. i—re) καὶ φημι (ρίζα, φα, Λατιν. fa—gi) καὶ ἴημι (ρίζα Fe, i—Fe, ι—ε—μι Λατ. ja—c—i—o) καὶ εἶδω τὸ ἡξέωρω, καὶ τοῦ κέῖμαι, ὅψει γραμματικὴν Βουτμάνου ἐν ταῖς σημειώσεσι.

Τὸ κέῖμαι ἔχει καὶ τοὺς ἐξῆς σχηματισμοὺς παρ' Ὀμήρω. Ὀρίστ. πληθ. γ'. προσ. κέονται, κατακείονται, κέεται. Πληθ. α. (κατα) κείομεν. Ἀπαρέμφ. κείμεν. Μετ. κείων, κέων. Πληθ. (κακ) κείοντες, θηλικ. κείουσα.

Παρατατικὸς ὀριστικῆς.

Ἐνικὸν γ'. πρόσ. κέσκετο, παρεκέσκετο, κείτο. Πληθ. γ'. πρόσ. κέατο, κείατο. Μέλλων. Ἐνικ. β'. πρόσ. κείσεται γ'. ἐπικείσεται.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΙΔΩΝ ΤΩΝ ΣΤΙΧΩΝ ΗΤΟΙ ΜΕΤΡΩΝ.

α'. Συνηθέστατοι πόδες ἐν τῇ μετρικῇ εἰσὶν 28. Δισύλλαβοι 4. Τρισύλλαβοι 8. Τετρασύλλαβοι 16. Ἐὰν ἀφ' ἐνὸς ἐκάστου ἐγίνετο στίχος, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν εἰκοσιοκτὼ εἰδῶν στίχοι· ἐπειδὴ ὁμως τινὲς μὲν εἶναι ὀλίγον ἢ οὐδὲν εὐχρηστοί, τινὲς δὲ ἴσοι ἢ ὅμοιοι πρὸς ἄλλους, ἐννέα εἶδη στίχων μόνον διεκρίθησαν ὑπὸ τῶν παλαιῶν, καλούμενοι Μέτρα.

1. Τροχαϊκόν. — υ
2. Ἰαμβικόν. υ —
3. Δακτυλικόν. — υυ
4. Ἀναπαιστικόν. υυ —
5. Χοριαμβικόν. — υυ —
6. Ἀντισπαστικόν. υ — — υ
7. Ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος. — — υυ
8. Ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος υυ — —
9. Παιωνικὸν α'. — υυυ. β'. υ — υυ. γ'. υυ — υ.
δ'. υ υυ —

β'. Ἐκαστον τούτων ὠνομάσθη ἐκ τοῦ ἐπικρατεστέρου ποδὸς, ὅστις καὶ μόνος ἦτο, πιθανόν, κατ' ἀρχάς, ἔπειτα δὲ συμπαραελήφθησαν εἰς τὸν στίχον καὶ οἱ ἐκείνου συγγενεῖς πόδες. Τὰ ἀπλᾶ ταῦτα εἶδη διαφόρως συνδιαζόμενα ἀποτελοῦσι τὰ σύνθετα ἢ μικτὰ· ἐκ τῶν ἀπλῶν ἢ συνθέτων, γίνονται τὰ συστήματα καὶ αἱ στροφαί.

γ'. Χαρακτηρίζονται οἱ στίχοι α'. διὰ τοῦ εἶδους, β'. διὰ τοῦ μεγέθους γ'. διὰ τῆς καταλήξεως· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ὁ στίχος εἶναι τροχαϊκός, Ἰαμβικός, Δακτυλικός κτλ. ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, εἶναι μονόμετρος, δίμετρος, τρίμετρος κτλ. ὡς πρὸς τὸ τρίτον, εἶναι καταληκτικός ἢ ἀκατάληκτος· καταλη-

κτικὸς εἰς συλλαβὴν, εἰς δισύλλαβον κτλ. Ἄλλ' ὁ λόγος ἐν-
ταῦθα, περὶ δακτυλικοῦ, περὶ ἐξαμέτρου, καὶ ἰδίως περὶ ἡρωϊκοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ Δακτυλικοῦ Μέτρου.

§. 1. Τὸ δακτυλικὸν μέτρον βαίνει κατὰ μονοποδίαν, ὥς τε
ἐκαστος ποὺς λογίζεται μέτρον. Εἰς τοὺς πλείστους τῶν δα-
κτυλικῶν στίχων μόνος ὁ δάκτυλος καὶ ὁ σπονδαῖος (— —)
εἰσέρχονται εἰς ὀλιγωτάτους· καὶ σπανίως ἀπαντᾷται προκελευσ-
ματικὸς ἢ ἀνάπαιστος, οἵτινες γεννῶνται διὰ τῆς ἀναλύσεως
τῆς ἄρσεως. Ἐπὶ δὲ ἡρωϊκοῦ στίχου, καὶ ἐλεγειακοῦ πενταμέ-
τρου, ἔτι δὲ καὶ ἄλλων εἰδῶν στίχων, μάλιστα ἐπὶ λογαοι-
δικῶν, ἀποκλείεται παντάπασιν ἡ ἀνάλυσις αὐτῆς τῆς ἄρσεως.

§. 2. Ἐκ τῶν πολυαριθμῶν δακτυλικῶν στίχων, εὐχρηστέ-
τατοι εἶναι μάλιστα οἱ ἑξῆς.

Δίμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλλαβον, 8ς
καὶ Ἀδώνειος ὀνομαζόμενος Αἰσχ. Ἀγαμ. 158.

Τοῖς δ' ὁμόφωνον

— υυ — υ

Ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ δὲν εἰσέρχεται σπονδαῖος ἀντὶ δακτύ-
λου· λέγεται, ὅτι ὀλοκλήρᾳ ἔπη ἔγραψεν ἡ Σαπφώ εἰς τὸ μέ-
τρον τοῦτο. Δίμετρος ἀκατάληκτος εὐρηται εἰς συ-
στήματα ἀναμειγμένους μετὰ τετραμέτρων.

§. 3. Τρίμετρος καταληκτικὸς εἰς συλλαβὴν
εἶναι ἐν συχνῇ χρήσει παρὰ ποιηταῖς. Ἀρχίλοχ.

ἐν δὲ Βατουσιάδῃς

— υυ | — υυ | —

Αἰσχ. Ἰκέτ. 840.

ἀλμύθεντα πόρον,
δεσποσίῳ ξὺν ὕβρει.

§. 4. Τριμέτρου καταληκτικοῦ εἰς δισύλλα-
βον ὑπάρχουσι παραδείγματα παρὰ Σοφοκλέϊ. Τραχ. 112.

Πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀλάμαντος,

ἢ Νότου ἢ Βορέατος

Κύματ' ἐν εὐρέϊ πόντῳ.

— υυ — υυ — υ

— υυ — υυ — υ

— υυ — υυ — υ

§. 5. Τετράμετρος καταληκτικὸς εἰς συλλα-
βὴν εὐρηται παρ' Ἀλκμάνι

Ταῦτα μὲν ὥς ἂν ὁ δῆμος ἄπας,

— υυ — υυ — υυ —

Καὶ παρ' Αἰσχύλῳ Ἰκέτ. 550. 541.

Πολλὰ βροτῶν διαμειδομένα,

Παμφύλωντε διορнуμένα.

§. 6. Τετράμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλ-
λαβον παρ' Ἀρχιλόχῳ·

φαίνόμενον κακὸν οἶκαδ' ἄγεσθαι.

— υυ — υυ — υυ — υ

Τοῦτον τὸν στίχον μετεχειρίσθη ὁ Ἀνακρέων εἰς ὀλοκλήρᾳ
ἔπη.

Ἀδυμελὲς χαρίεσσα χελιδοῦ.

§. 7. Τετράμετρος ἀκατάληκτος. Ἐν χρήσει παρὰ
τοῖς δραματικοῖς καὶ κατὰ μόνας καὶ ἐν τοῖς συστήμασιν· ἐπὶ
τῆς πρώτης περιπτώσεως δύναται, ἐξ αἰτίας τῆς ἐν τέλει ἀ-
διαφόρου συλλαβῆς, νὰ τεθῇ καὶ κριτικὸς· ὥς Σοφ. Φιλ. 827.

ὕπν' ὀδύνας ἀδαῆς, ὕπνε δ' ἀλγέων,

— υυ — υυ — υυ — υ

Ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας, ἐξαιτίας τῆς συνεχείας τοῦ ρυθμοῦ, ὁ
τελευταῖος ποὺς δὲν δύναται νὰ ᾖναι, εἰ μὴ δάκτυλος ἢ σπον-
δαῖος.

Εἰς τοῦτον τὸν στίχον ἔγραψεν ὀλοκλήρους στροφάς ὁ
Ἀλκμάν.

Μῶς', ἄγε, Καλλιόπα θύγατερ Διὸς,

ἄρχ' ἐρατῶν ἐπέων, ἐπὶ δ' Ἰμερον,

ὕμνῳ καὶ χαρίεντ' ἀτίθει χορόν.

§. 8. Πεντάμετρον καταληκτικὸν εἰς συλλα-
βὴν μετεχειρίσθη ὁ Σοφοκλῆς ἐν Αἴαντ. 225, 247.

τῶν μεγάλων Δαναῶν ὑπο κλῆζομένην,

ἢ θοὴν εἰσεσίας ζυγὸν ἐζόμενον,

— υυ — υυ — υυ — υυ —

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

§. 9. Πεντάμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλ-

λαβον, τὸν ὅποιον Συμμίειον καλεῖ ὁ Ἡρακλείων, διὰ τὴν παρὰ Συμμίαν χρῆσιν τοῦ στίχου τούτου.

χαῖρε, ἄναξ, ἔταρε ζαθέας μάκαρ ἦδας.

— υυ — υυ — υυ — υυ — υ

Ὁ Λισχύλος ἐν Ἀγαμν. 121 καὶ ἀλλαχοῦ ἔχει σπονδεῖον ἐπὶ τοῦ τετάρτου ποδός·

αἴλινον αἴλινον εἰπέ, τὸ δ' εὖ νικάτω.

— υυ — υυ — υυ | — — | — — υ

§. 10. Δύο γένη ὑπάρχουσιν ἑξάμετρον καταληκτικοῦ εἰς δισύλλαβον· ὁ μὲν ἡρωϊκός, περὶ οὗ μικρὸν κατωτέρω, ὁ δὲ τραγικός, διαφέρων τοῦ πρώτου, καθότι βαίνει κατὰ διποδῖαν καὶ ἐπομένως δὲν ἔχει παντελῶς τὴν γινομένην ἐν τῷ ἡρωϊκῷ τομῇ, ἢ μόνον κατὰ τύχην. Εὐρ. Ἰκετ. 271.

βαῖθι, τάλαιν', ἱερῶν δαπέδων ἀπὸ Περσεφονείας,
βαῖθι, καὶ ἀντίασον γονάτων, ἐπὶ χεῖρα βαλοῦσα,
τέκνων τεθνεώτων κομίσας δέμας, ὧ μελέα γῶ,
οὗς ὑπὸ τείχεσι Καδμείοισιν ἀπώλεσα κούρους.

— υυ — υυ | — υυ — υυ | — υυ — υ

§. 11. Ἑξάμετρος ἀκατάληκτος τὸν ὅποιον οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται καὶ ἐν τοῖς συστήμασι τῶν τετραμέτρων, καὶ ἐνίοτε κατὰ μόνας. Σοφ. Ἠλ. 134.

ἀλλ' ὦ παντοίας φιλότῃτος ἀμειβόμεναι χάριν

150 ὦ ὦ παντλάμων Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν.

Ἰδὲ καὶ Εὐρ. Ἰκ. 277 καὶ 228.

§. 12. Ἑπτάμετρος καταληκτικὸς εἰς συλλαβὴν, τὸν ὅποιον ἑξάμετρον ὑπερκατάληκτον καὶ Ἀλκμάνιον, καλεῖ ὁ Σερούτιος, εὔρηται ἐν τοῖς λειψάνις τοῦ Στῆσιχόρου παρ' Ἀθηναίω.

Πῆεν ἐπισχόμενος, τό ῥα οἱ παρέθηκε φόλος κεράσας.

— υυ — υυ — υυ — υυ — υυ — υυ —

§. 13. Ἑπτάμετρος καταληκτικὸς εἰς δισύλλαβον, τὸν ὅποιον Στῆσιχόρεον ὀνομάζει ὁ Σερούτιος, συχναῖς ἀπαντᾷται ἐν τοῖς τῶν λυρικών, οἷον τοῦ Στῆσιχόρου παρὰ Στράβωνι III. σ. 148.

Ταρτησσοῦ ποταμοῦ παρὰ πηγᾷς ἀπείρονας ἀεγυρορίζους.

— — — υυ — υυ — υυ — υυ — υυ — υυ —

Καὶ ὁ εἰς συλλαβὴν δὲ, καὶ ὁ εἰς δισύλλαβον καταληκτικὸς οὗτος ἑπτάμετρος δὲν ἔχει τομῇ.

§. 14. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω προσθετέον καὶ τὸν ὀκτάμετρον τὸν καταληκτικὸν εἰς συλλαβὴν τὸν ὅποιον ἑπτάμετρον ὑπερκατάληκτον ἰδύκειον καλεῖ ὁ Σερούτιος, ἀπὸ ἰδύκου τοῦ λυρικοῦ ποιητοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ στίχου.

§. 15. Ὁ ἡρωϊκὸς ἑξάμετρος, ὁ πάντων στίχων ἀρχαιότατος καὶ ἐπιστημώτατος, ἄλλως δὲ καὶ Ὀμηρικὸς λεγόμενος, διότι ἐν αὐτῷ ἔγραψεν ὁ ποιητὴς τὰ ἐξοχα αὐτοῦ ποιήματα, διαφέρει τοῦ εἰς δισύλλαβον καταληκτικοῦ ἑξάμετρον, περὶ οὗ εἴρηται ἐν § 10, καθ' ὅσον ὄχι κατὰ διποδῖαν ὡς ἐκεῖνος, ἀλλὰ κατὰ μονοποδῖαν βαίνει, καὶ εἰς δύο ἄνισα ἡμιστίχια διαιρεῖται ἐν γένει. Διὰ τὴν ἐντεῦθεν τῶν μερῶν αὐτοῦ ποικιλίαν, ὁ στίχος οὗτος, ὥσπερ ὁ ἰαμβικὸς τρίμετρος, ἄνευ ἀηδίας δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ ἐπ' ἀπειρον.

§. 16. Τέσσαρες τομαὶ ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μετρικῶν.—α'. Πενθημιμερὴς, τοῦτέστιν ἡ ἐπὶ τῆς τρίτης ἄρσεως.—β'. κατὰ τρίτον τροχαῖον, τοῦτέστιν ἡ ἐν μέσῳ τῆς τρίτης θέσεως.—γ'. Ἐφθημιμερὴς, τοῦτέστιν ἡ μετὰ τετάρτην ἄρσιν.—δ'. τετραποδία βουκολικὴ, τοῦτέστιν ἡ μετὰ τέταρτον πόδα, ἥτοι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ πέμπτου.

α'. | — υυ — υυ — | υυ | υυ — υυ — υ

β'. | — υυ — υυ — υ | υ — υυ — υυ — υ

γ'. | — υυ — υυ — υυ — | υυ | υυ — υ

δ'. | — υυ — υυ — υυ — υυ | — υυ — υ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΤῶΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΤΟΜΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΑΤΑΙ ΜΑΛΙΣΤΑ ΕἶΝΑΙ
ΜΟΥΣΕΟΥ ΔΕΞΥΝΔΡΙΟΝ
α' ὁ δὲν ἀρχαῖος, ἢ πενθημιμερὴς καὶ ἢ κατὰ τρίτον τροχαῖον

σπανιωτέρα ἢ τρίτη ἢ ἐφθήμερής· ἡ δὲ βουκολική, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν χρήσει παρὰ τοῖς βουκολικοῖς ποιηταῖς, δὲν εὐρίσκεται μόνη, ἀλλὰ μετὰ τινος τῶν ἄλλων τριῶν.

§. 17. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τομῶν, μάλιστα τῶν τριῶν πρώτων, τῶν ὁποίων μία τις ἀπαιτεῖται πάντοτε ἐν τῷ στίχῳ, γνωρίζουσιν οἱ νεώτεροι μετρικοὶ καὶ ἄλλας, ἐκτείνοντες τὴν ἔννοιαν τῆς τομῆς, εἰς πᾶσαν ἐκάστου ποδὸς δυνατὴν διαίρεσιν. Οὕτω λοιπὸν ἐπειδὴ ἕκαστος δάκτυλος σύγκειται ἐκ τριῶν συλλαβῶν, εἶναι δεκτικὸς δύο συλλαβικῶν διαίρεσεων καὶ ἐπομένως δύο τομῶν — | υ | υ — καὶ ἐπειδὴ πάλιν ὁ ἡρωϊκὸς στίχος περιέχει πέντε ὀλοκλήρους δακτύλους καὶ ἓνα καταληκτικόν, ἰσοδύναμον ἐνὶ τροχαίῳ, δῆλον ὅτι σύμπασαι τῶν ποδῶν τοῦ ἐξαμέτρου αἱ τομαὶ εἶναι ἑνδεκα.

— | υ | υ — | υ | υ — | υ | υ — | υ | υ — | υ | υ — | υ .

Ἐὰν δὲ εἰς ταύτας προσλογισθῶσι καὶ αἱ δυναταὶ παύσεις, εἴτε διακοπαὶ τοῦ λεκτικοῦ ἐνταυτῷ καὶ μετρικοῦ ποδὸς, τοῦτέστιν, αἱ διαίρεσεις αἱ ἀπ' ἀλλήλων τοὺς ποδὰς διαχωρίζουσαι, φανερόν ὅτι ἐξ πόδες παρέχουσι πέντε τομάς καὶ οὕτω λοιπὸν σύμπασαι τοῦ ἡρωϊκοῦ ἐξαμέτρου αἱ τομαὶ συλλαβικαί, δηλαδὴ, καὶ ποδικαὶ ἐνταυτῷ, εἶναι δεκαεξί.

— | υ | υ | — | υ | υ | — | υ | υ | — | υ | υ | — | υ | υ | — | υ

Εἶναι δὲ αὐτόδηλον, ὅτι, ἵνα ὑπάρχωσι καὶ αἱ δεκαεξὶ αὐταὶ τομαὶ ἀνελλιπῶς, πρέπει ὁ στίχος νὰ ᾔηται ὀλοδάκτυλος· διότι ὀλοσπονδείου τεθέντος, ἐλαττοῦται ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατὰ πέντε. Οὕτως ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης περιπτώσεως ὁ στίχος περιέχει ἐξ ἀρσενικῶν καὶ δέκα θηλυκῶν τομάς· ἐπὶ δὲ τῆς δευτέρας, ἐξ ἀρσενικῶν, καὶ πέντε θηλυκῶν.

§. 18. Τούτων δὲ τῶν τομῶν ἐπισημότεραι εἶναι αἱ ἐξῆς.

Ἡ πρώτη ἡ ἐπὶ τῆς πρώτης ἄρσεως. Ὁμ. Ἰλ. Α. 51. — Ὀδ. Μ. 439.

αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχευεὺς ἐφίεις,
βάλλ' | αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκρῶν καίοντο θαμειαί.

ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθον

ὅψ' | ἥμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνὴρ ἀγορήθεν ἀνέστη,

§. 19. Ἡ τρίτη ἡ ἐν τέλει τοῦ πρώτου ποδός.
Ἰλιάδ. Ω. 500.

Τὸν σὺ πρώην κτεῖνας ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,
ἔκτορα' | τοῦ νῦν εἵνεχ' ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν.

§. 20. Ἡ τετάρτη ἡ ἐπὶ τῆς δευτέρας ἄρσεως.
Θεόφρ. ΚΕ'. 260.

Τῷ μὲν ὑπὲρ χειρῶν ἔφυγεν τανύφλιος ἐρινεὸς
καμπτόμενος, | τηλοῦ δὲ μίῃ πήδησεν ὕφ' ὄρμῃ.

§. 21. Ἡ ἕκτη, ἡ ἐν τέλει δευτέρας θέσεως, ἥτις ὅμως εἶναι σπανία.

§. 22. Ἡ ἐβδόμη ἡ ἐπὶ τῆς τρίτης ἄρσεως, ἡ αὐτὴ καὶ πενθήμερής, ἀπασῶν συνηθεστάτη· διότι καὶ σμυνῶς διαίρεῖ, καὶ χαριέντως τὸν στίχον. Ἰλ. Β. 706.

αὐτοκασίγνητος | μεγαθύμου Πρωτεσιλάου.

§. 23. Ἡ ὀγδόη ἡ ἐν μέσῳ τῆς τρίτης θέσεως, ἡ αὐτὴ καὶ ἡ κατὰ τρίτον τροχαῖον. Ὁμ. Ὀδ. λ. 598.

αὐτὶς· ἔπειτα πέδονδε | κυλινδετο λαῶς ἀναιδής.

§. 24. Ἡ ἐννάτη ἡ ἐν τέλει τοῦ τρίτου ποδός, σπανιωτάτη. Ἰλ. Ε. 408. καὶ Ζ. 379.

οὐδὲ τίμιν παῖδες ποτὶ | γούνασι παππάζουσιν.

§. 25. Ἡ δεκάτη ἡ ἐπὶ τῆς τετάρτης ἄρσεως, ἡ αὐτὴ καὶ ἡ ἐφθήμερής. Ἰλ. Ζ. 407.

Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν | λῆξαν δὲ φόνοιο.

§. 26. Ἡ ἐνδεκάτη, ἡ ἐν μέσῳ τῆς τετάρτης θέσεως ἥτις καὶ κατὰ τέταρτον τροχαῖον ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλεῖται· σπανιωτάτη παρὰ τοῖς δοκίμοις τῶν ποιητῶν, καθὼ ἐκλύουσα καὶ χαλῶσα τὰ μέγιστα τὸν ρυθμόν. Ἰλ. ψ. 760.

ΙΑΚΩΒΑΓΓΕΛΙΟΥ, ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς | εὐζώνοιο.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΣΑΠΦΗΣ

Ἡ δωδεκάτη ἡ ἐν τέλει τοῦ τετάρτου δα-

κτύλου, ἡ αὐτὴ καὶ ἡ βουκολικὴ, πολλὴν ἔχουσα τὴν σεμνότητα καὶ τὴν χάριν. Εἶναι δὲ ἐν χρήσει, ὄχι μόνον παρὰ τοῖς βουκολικοῖς, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔλκει, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπικοῖς, συχνάκις, ὀρθοῦσα καὶ ἐντείνουσα τὸν ρυθμόν. Ἰλ. Δ. 424.

Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, | αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, | ἀμφὶ δὲ τ' ἄκρας.

Ἡ τομὴ αὕτη γίνεται συχνάκις παρ' ἐπικοῖς, σπονδαίου ὄντος τοῦ τετάρτου ποδός, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαιότατοι ἐδέχθησαν κατ' ἐκείνην τὴν χώραν καὶ τροχαῖον.

§. 28. Ἡ δεκάτη τρίτη ἢ ἐπὶ τῆς πέμπτῃς ἄρσεως, σπανία. Ἰλ. Δ. 170.

Αἶκε θάνης, καὶ μοῖραν ἀναπλήσης | βιότοιο.

§. 29. Ἡ δεκάτη πέμπτη ἢ ἐν τέλει τοῦ πέμπτου ποδός, τὴν ὁποίαν ἂν καὶ συνηθεστάτην ἀποδοκιμάζουσιν οἱ γραμματικοί. Ἰλ. λ. 379.

Ἐκ λόχου ἀμπήθησε καὶ εὐχόμενος ἔπος | ἠῦδα

§. 30. Ἡ δεκάτη ἕκτη, ἢ ἐπὶ τῆς ἕκτης ἄρσεως, ὅταν ὁ στίχος εἰς μονοσύλλαβον καταλήγῃ, καὶ ἅμα ὀρθοτονοῦμένην λέξιν. Διὰ τὴν μεταβολὴν δὲ, τὴν ὁποίαν ἔνεκεν τῆς τομῆς ταύτης, πάσχει ὁ ρυθμὸς τοῦ στίχου, ὁ τελευταῖος ποὺς σύγκειται τότε ἐκ δύο ἄρσεων.

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον, δρώρει δι' οὐρανόνθεν | νύξ
ἐσχατίας· πέρι δέ σφι δυσήνεμος ἐκτέταται | χθών.

§. 31. Παραλείπομεν ἐνταῦθα τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν γραμματικῶν πάθη τοῦ ἑξαμέτρου, ἐξ οὗ καὶ τινες ἐμπαθεῖς στίχοι, διεστέλλοντο δι' ὀνομάτων ἰδιαιτέρων, ὅθεν οἱ ἀκέφαλοι, λαγαροὶ, μείουροι, δυλιχόουροι, μακροσκελεῖς, προκέφαλοι, προκοίλιοι. Τὰ πλείστα τῶν παθῶν τούτων καὶ ὀνομάτων πρέπει νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἄνοιαν τῆς προσωδίας.

§. 32. Ἐδῶ ἀνήκουσι καὶ τὰ περὶ ἑτερογενῶν ποδῶν ἐν τῷ

ἑξαμέτρῳ, διότι πάντες οἱ παρὰ τοὺς δακτύλους καὶ σπονδαίους φαινόμενοι ἀνάπαυστοι, προκελευσματικοὶ ἀμφίμακροι καὶ τροχαῖοι, θεραπεύονται διὰ τῆς ἐκτάσεως καὶ συνιζήσεως. Ἰλ. Ι. 5. Ὀδύσ. Ι. 283.

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε θρήκηθεν ἄητον
Νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσχίθων,

Ὁ πρῶτος ποὺς ἑκατέρου τούτων τῶν στίχων φαίνεται μὲν ἐκ πρώτης ὄψεως ἀνάπαιστος, ἀλλὰ διὰ τῆς συνιζήσεως τῆς δευτέρας καὶ τρίτης συλλαβῆς ἐν τῷ Βορέης, κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν βοριάς, καὶ τῆς συνιζήσεως τῶν δύο συλλαβῶν τοῦ νέα, αἰτιατικῆς τοῦ ναῦς, κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν νεά, οἱ ἀνάπαυστοι οὗτοι εὐρίσκονται σπονδαῖοι. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγεται κατηγορίαν καὶ τὸ ἐν Ὀδ. Σ. 247, πλέονες.

§. 33. Διὰ τῆς συνιζήσεως δυνατὸν νὰ θεραπευθῇ καὶ ὁ φαινόμενος προκελευσματικὸς ἐν τῷ ἐξῆς στίχῳ Ὀδ. Φ. 178.

Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος,

Ἐνθα ἡ πρώτη καὶ δευτέρα τοῦ στέατος συλλαβὴ ἐκλαμβάνονται διὰ τῆς συνεκφωνήσεως μία.

§. 34. Ὡς παράδειγμα ἀμφιμάκρου παρατίθεται τὸ Ἰλ. Γ. 164.

Οὐτιμοὶ αἰτῖη ἔσσι, θεοὶ νύμοι αἵτιοί εἰσιν,

— υ — — υ — — υ υ — — υ — — υ

Κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον εὐρίσκονται τέσσαρες ἀμφίμακροι ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ καὶ τὰ ποιήματα τοῦ Ὀμήρου, ἂν δεχθῶμεν ὡς ἀληθές τὸ φαινόμενον τοῦτο, ἥθελον γέμει ἀμφιμάκρων.

§. 35. Ὡς τροχαῖοι παραδείγματα ἀναφέρονται τὰ μάντιος, Ἰακώβου, Τέλλου, Ἀλκίου, Ἰφικλίου, ἀνεψιοῦ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἐμπεδοί εἰσιν.

Ἰμν. Ἀπόλλ.

Πύθιον καλέουσιν ἐπώνυμον

Ἰλ. Β. 734. Ο. 554.

Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε

Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, ἀνεψιοῦ κταμένοιο;

ἔνθα ὁ Ἑρμάνος ἐπιδοκιμάζει τὴν παρὰ τῷ ποιητῇ νομιζομένην χρῆσιν τοῦ τροχαίου. Ἐγκρίνει δὲ καὶ τὴν παροξυτόνησιν τοῦ Ἀσκληπίου, ὡς ἂν τὸ ἰ δίχρονον ὄν ἐκ φύσεως δὲν ἡδύνατο νὰ ληφθῇ καὶ ἀντὶ μακροῦ διὰ τὴν χρεῖαν τοῦ μέτρου· μάλιστα ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ὡς εἶναι καὶ τὸ Πύθιον. Διὰ τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως θεραπεύεται καὶ τὸ μάντιος, δίχα τῆς ἀνάγκης νὰ δεχθῶμεν, ὡς προβάλλουσιν τινες, τὴν γραφὴν μάντιος, εἴτε μαντήος.

§. 36. Ὁ πέμπτος πούς, ἐπὶ τὸ πλείστον εἶναι δάκτυλος. Οἱ δὲ νεώτεροι τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν ἀπέφυγον κατὰ τὸ δυνατόν τὸν ὀλοσπόνδειον στίχον, τὸν ὅποιον ὅμως συχνάκις μετεχειρίσθη ὁ Ὅμηρος. Ἰλ. Α. 130. Ψ. 224. Ὀδ. Φ. 15. Χ. 175. 192.

Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην.

§. 37. Ἐπειδὴ ἐν τέλει ἐκάστου στίχου γίνεται παῦσις τις, διὰ τοῦτο οἱ ποιηταὶ τοὺς σχηματισμοὺς τῶν λέξεων ἐκείνους, οἱ τινες τελειόνουσιν τὸν στίχον εἰς μακρὰν συλλαβὴν, προτιμῶσιν ἀσμενέστερον, τῶν ἄλλων, οἱ τινες βραχύνουσι τὴν λήγουσαν αὐτοῦ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ τὸ παραγωγικὸν ν προσθέτουσι καὶ ἀντὶ εἶναι, αἰεὶ, προκρίνουσι τὸ ἔμμεν, αἶεν, ἐν τέλει στίχου.

§. 38. Ὁ ἡρωϊκὸς στίχος τελευτᾷ παρ' Ἑλλήσιν εἰς ὀλόκληρον λέξιν. Διὸ ἡ ἀρχαία ποίησις πολλὰς ἀπέκοψε φωνὰς καὶ ἐντεῦθεν ἔχουσι τὰ γενέθλια αὐτῶν τὰ κρι (=κριθῇ, ἦλ (ἦλος), ὄψ (=ὄψις), ἔρι (=ἔριον), πηδᾶ (=πηδάλια), λί (=λίαν), καὶ ῥᾶ (=ῥάδιον ἢ ῥᾶον)· ὡσαύτως καὶ τινὰ κύρια ὀνόματα, ὡς Ἀλκιμος (=Ἀλκιμέδων) καὶ Δωδῶ (=Δωδώνην. Ταῦτα πάντα, καὶ πλείονα τούτων ἰδὲ παρὰ Στράβ. Β. ή. 364· ἐν μόνον παράδειγμα φαίνεται μαχόμενον πρὸς τὴν διδασκαλικὴν ταύτην τὸ Ζῆν.

Τὸ ὅποιον οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀρίσταρχον ἔγραψαν Ζῆ — ν', τὸ ν, ἐν ἀρχῇ τοῦ ἐπομένου στίχου μεταθέσαντες· τὴν γραφὴν ταύτην ἠκουλούθησε καὶ ὁ Οὐόλφις, ὁ δὲ Ἑρμάνος ἀποδοκιμάζει ὡς κακίστην, παρατηρῶν ὅτι ἐπειδὴ ἡ θλίψις, οὔτε παρ' Ἑλλήσιν, οὔτε παρὰ Λατίνοις, ἐμποδίζει τὴν τομὴν, ἡ ἐκθλιβομένη συλλαβὴ πρέπει ν' ἀπονέμηται προδήλως εἰς τὸν στίχον ἢ τὸ ἡγούμενον αὐτοῦ κῶλον· καὶ ἐγκρίνων τὴν γνώμην ἄλλων, ὅτι τὸ Ζῆν εἶναι Ὀμηρικὸν καὶ ἄνευ ἀποστροφου.

Ἄτεροι δὲ τὸ Ζῆν, ὡς ἀρχαίαν τινὰ ὀνομαστικὴν τοῦ Ζηνὸς ὑπολαβόντες, μετέθεσαν τὴν ὑποστιγμὴν μετὰ τὸ ἐρυκέμεν, ἵνα τὸ εὐρύοπα Ζῆν κεῖται ἐνταῦθα, ὀνομαστικὴ καὶ ὑποκείμενον τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ στίχῳ, ἀνάχοιτο. Ὁ δὲ Βείχερτος ἐκδεχόμενος τὸ Ζῆν ὡς αἰτιατικὴν κατὰγει αὐτὴν ἀπὸ δωρικῆς ὀνομαστικῆς Ζῆς. Ὁ δὲ αἰοίδιμος Εὐστάθιος δὲν ἀποδοκιμάζει τὴν γνώμην καθ' ἣν τὸ Ζῆν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὄχι κατ' ἐκθλιψιν ἀλλὰ κατ' ἀποκοπὴν. « Τὸ δέ γε ἀποκοπὴν προσάγειν ἐνταῦθα παράδοξον μὲν ἐστίν, οὐκ ἀσύνηθες δέ. »

§. 39. Ἐτέρας τινὰς τῶν γραμματικῶν μικροῦ ἀξίας λεπτολογίας, μόνον περιεργείας χάριν ὑποσυνάπτομεν ἐνταῦθα· οἷον τὸν κατ' ἐνόπιον, λεγόμενον στίχον, ἐκ δύο δακτύλων καὶ ἑνὸς σπονδαίου κατ' ἐπανάληψιν συνισταμένου ὡς Ἰλ. Α, 357.

ὡς φάτο δακρυχέων τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.

— υυ — υυ — —, — υυ — υυ — —

καὶ ἄλλον τὸν ὅποιον λογοεῖ δῆ ἡ πολιτικὸν ὀνομάζουσι, καθὼ προσεγγίζοντα εἰς τὸν πεζὸν λόγον.

Ἰππους δι' ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα.

Τὸν στίχον τοῦτον, ὡς οὐδεμίαν ἔχοντα σεμνότητα, καὶ μόνον τῆς φαυλότητος τοῦ ρυθμοῦ ἀπηλλαγμένον, μετεχειρίσθησαν ὅσοι γράφοντες ταπεινότερά τινα καὶ μικρὸν ὑπὲρ τὸν πεζὸν λόγον αἰωρούμενα, προὔτιμησαν διὰ τοῦτο τὴν ἑμμετρον συγγραφὴν.

§. 40. Μεινὸν καλοῦσιν οἱ μετρικοὶ τὸν στίχον, οὗτινος ὁ τέλειαιος πούς εἶναι πυρρίχιος ἢ ἱαμβος· ὡς παράδειγμα φέρεται ὁ ἐξῆς ἐν Ἰλ. Μ. 208.

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰολον ὄφιν.
Ἐνθα ὅμως τὸ ὄφιν νομίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἀναγινώσκεται
ὄφιν. Μείουροι ἀπαντῶνται συχνοὶ ἐν τῇ τραγοποδιᾷ τοῦ
Λουκιανοῦ. στίχ. 319, 324.

Ἄλλ' ὀλέασα τύπον καὶ νῦν ἔτι νήματα πλέκει
εὐφορον, εὐλεκτον, ὀλιγοτρανές, εὐπερίπατον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἑλεγειακοῦ Πενταμέτρου.

§. 41. Πολλοὶ ἐξέλαβον τὸν ἑλεγειακὸν πεντάμετρον ὡς ἐκ
δύο συγκεείμενον δακτύλων, ἐνὸς σπονδαίου, καὶ δύο ἀναπαί-
στων, οὕτω.

— υυ — υυ — — υυ — υυ —

Ἀλλ' ἡ σταθερῶς ἐπὶ τῆς τρίτης ἄρσεως γινομένη τομὴ δὲν
ἀφίνει ἀμφιβολίαν ὅτι ὀρθότερον πρέπει νὰ θεωρηθῇ, κατὰ τὴν
γνώμην τοῦ Ἡφαιστίωνος συντιθέμενος ἐκ δύο δακτυλικῶν πεν-
θμιμερῶν μέτρων, οὕτω

— υυ — υυ — | — υυ — υυ —

§. 42. Ἡ τομὴ οὐδέποτε παραμελεῖται, καὶ μόνῃ ἡ ἀνάγ-
κη κυρίου ὀνόματος δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἑλλειψιν.
Ἀλλὰ καὶ ταύτης τῆς περιπτώσεως μόλις ἐν παραδείγμα εὑρη-
ται σήμερον, εἰς στίχος τοῦ Καλλιμάχου, ὁ ἐξῆς.

Ἰερὰ νῦν δὲ Διοσκουρίδες γενεή.

Οὐδὲ ἡ ἐκθλιψις δύναται νὰ κωλύσῃ τὴν τομήν. Μελεάγρ.
XII. 4.

Τὸν τριπάνουργον ἔρωτ' | ἔπλασεν ἐν καρδίᾳ.

§. 43. Σπονδαῖοι μόνον ἐν τῇ πρώτῃ μέρει τοῦ στίχου εἰς-
έρχονται ἵνα τὸ τέλος τοῦ ῥυθμοῦ βαίνειν εὐκολώτερον καὶ ὀ-
μαλώτερον.

Ἄχαρις καὶ ἄχομφος εἶναι ὁ στίχος ὁ ἐν ἐκάστῳ ποδὶ ἐκά-
στην λέξιν περιλαμβάνων, ὁποῖος εἶναι ὁ παρὰ Θεογ. 448.

Οὕτως ὥσπερ νῦν οὐδενὸς ἄξιός ἐστι.

— — — — — | — — — — — υ υ — υ υ —

Σημ. 4. Σύστασις μακρῶν παρὰ ἐπικούς.

Πᾶσα μακρὰ συλλαβὴ ἐπὶ τέλους λέξεως ἐντοναμένη, ἐὰν ἡ ἀμέσως ἐπα-

μένη λέξις ἀρχεται καὶ αὐτὴ ἀπὸ φωνήεντος, τῆς πρώτης καίμενης εἰς τὴν
θέσιν, γίνεται βραχεῖα καὶ ἡ σύστασις εἶναι κανονικὴ, καὶ γίνεται πάν-
τοτε εἰς τοὺς ἐπικούς· ἀλλ' ἐὰν ἡ μακρὰ συλλαβὴ κεῖται εἰς τὴν ἄρσιν, φυ-
λάττει πάντοτε, ἀτρεπτον τὸν μακρὸν αὐτῆς χρόνον.

Ἰλιάδ. α. 14, Ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος.

23. δέχθα· ἀποινα

37. Κλύθιμευ Ἀργυρότοξος

αὐτόθι 57. οἱ δ' ἐπεὶ οὖν

177, αἰεὶ γὰρ τοι ἔρις

196. ἄμφω δμως

358. ἡμένῃ ἐν βένθεσσιν.

Σημ. 6'. Ὁ Ὀμηρὸς βραχύνει προσέτι τὰς συλλαβὰς πρὸ τῶν

βρ, δρ. θρ. κρ. πρ. τρ. φρ. χρ. κλ. πλ, τλ, χλ. ἤτοι τῶν πρὸ
ἀφώνων μετὰ ἀμεταβόλων ρ. λ. — Ἐνίοτε ἐν τῇ θέσει διαμένει
καὶ βραχὺ τὸ φωνῆεν ὡς εἰς ταῦτα.

ὅθι πλεῖστα, τίνα πρῶτον, ὅγε πρὶν, δειλοῖσι βροτοῖσι.

Περὶ ἄρσεως, θέσεως, κρούσεως καὶ ἀνακρούσεως.

§. 44. Ὁ χρόνος εἰς τὸν ὁποῖον πίπτει ἡ κρούσις καλεῖται
ὑπὸ τῶν μετρικῶν ἄρσις· οἱ δὲ χρόνοι οἱ μὴ ὑποπίπτοντες εἰς
τὴν κρούσιν, θέσις· τὰ ὀνόματα ταῦτα εἶχον παρὰ τῆς ἀρχαίας
σημασίαν ἐκ διαμέτρου ἀντικειμένην· ὀνόμαζον ἐκεῖνοι θέσιν
τὸν δυνατώτερον χρόνον, καὶ ἄρσιν τὸν ἀσθενέστερον· παραλα-
βόντες τὰ ὀνόματα ἐκ τῆς ἀληθινῆς ἄρσεως καὶ ἀποθέσεως τῆς
χειρὸς ἢ τοῦ ποδὸς εἰς δῆλωσιν τοῦ χρόνου, παρὰ μουσικοῖς,
ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μετρικοῦ ποδός. Μετὰ ταῦτα οἱ γραμ-
ματικοὶ ἀντεστρέψαν τὰς σημασίας, νοοῦντες διὰ μὲν τῆς ἄρ-
σεως τὸν ἀσθενέστερον, διὰ δὲ τῆς θέσεως τὸν κατὰδασιν τῆς φω-

νῆς. Παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἐπεκράτησεν ἡ νῦν συνήθης χρῆσις οὐχὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους, ἀλλὰ τοὺς μεταγενεστέρους γραμματικούς· ἐκ τούτου οἱ νεώτεροι τὴν μὲν ἄρσιν καθὼδ' ὀνόμασαν ἄρρενα, τὴν θέσιν καθὼδ' ἀσθενεστέραν, ὀνόμασαν θήλειαν· καὶ ἐντεῦθεν τὸν εἰς ἄρσιν τελευτώντα στίχον ἄρσινικὸν καὶ τὸν εἰς θέσιν θηλυκὸν ὥς ἂν ἔλεγον τὸν μὲν ἄρσινικόν, τὸν δὲ θεσινικόν· ὡσαύτως καλοῦσιν ἄρσινικὴν τομὴν τὴν ἐπὶ τῆς ἄρσεως καὶ θηλυκὴν τὴν ἐπὶ τῆς θέσεως.

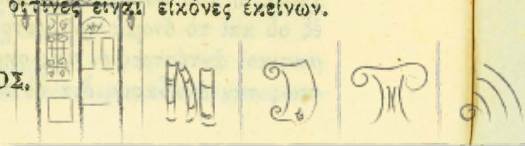
§. 45. Δύναται δὲ ἡ κροῦσις ἥτις εἶναι ἔνδειξις ἀπολύτου αἰτίας νὰ ἐπισυμβῇ εἰς σειρὰν ἤδη χωροῦσαν οὕτω·

— 1 —

Ἐπὶ τοιαύτης περιπτώσεως, ὁ χρόνος ἐφ' ὃν πίπτει ἡ κροῦσις, καθ' ὅσον συνάπτεται μετὰ τοῦ παρελθόντος χρόνου, θεωρεῖται ὡς ἐξ ἐκείνου γεννηθεὶς, καὶ μέχρι τοῦδε εἶναι προδήλως καὶ κρούσεως ἑλλειπῆς καὶ θετικὸς χρόνος· ἀλλ' ὁ αὐτὸς προσλαβὼν ἀπόλυτον δύναμιν, τῆς ὁποίας ἔνδειξις εἶναι ἡ κροῦσις, γίνεται ἄρσις καὶ ἐνταυτῷ αἰτία καὶ ἀρχὴ τῶν ἐπομένων χρόνων· ἀπαράλλακτα ὡς ὅταν σῶμά τι, ἐν κινήσει ὄν, ὠθῆται ὑπὸ νέας δυνάμεως, ἡ δύναμις αὕτη δὲν ἀρχίζει τὴν κίνησιν ἀλλὰ τὴν ἡρχισμένην αὐξάνει. Οὗτος δὲ ὁ χρόνος, ἡ οὕτοι οἱ χρόνοι οἱ προηγούμενοι τῆς ἄρσεως προφανῶς εἶναι μέρη σειρᾶς ἐξ ἀρχῆς ἀπειρου· τοὺς τοιοῦτους χρόνους καλεῖ ὁ Ἑρμάνος ἀνάκρουσιν. Ὁμοίως καὶ σχήματα δύνανται νὰ διαγραφῶσι τοιαῦτα, τῶν ὁποίων τ' ἄκρα ὑπ' οὐδενὸς ν' ἀποτερματίζονται, καὶ τότε εἶναι ἄπειρα.

Εἶναι λοιπὸν ἡ ἀνάκρουσις ἐξ ἰδίας φύσεως θέσις τουτέστι χρόνος, οὐχὶ ἐξ ἀπολύτου αἰτίας, ἀλλ' ἐξ ἐτέρων παρελθόντων χρόνων γεγεννημένος· εἰκότως δὲ ὑποθέτομεν ἄλλους προπαραελθόντας χρόνους, διότι ὁ μὴ ἐξ ἀπολύτου αἰτίας γεννώμενος, γεννᾶται ἀναγκάτως ἐξ ἄλλων προτέρων αἰτιῶν ἐπ' ἄπειρον· λέγοντες δὲ ὅτι χρόνοι γεννῶνται ἀπὸ χρόνων, συντομίας χάριν λέγομεν οὕτω, μεταφέροντες τὸν λόγον ἀπὸ τῶν αἰτιῶν καὶ ἀποτελεσμάτων εἰς τοὺς χρόνους, οἵτινες εἶναι εἰκόνες ἐκείνων.

ΤΕΛΟΣ.

ΤΩΝ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Σελίδ. 6 στίχ. 25 γρ. σημαινόμενα. — Σελ. 7 στίχ. 2 γρ. ἰσόσατο· στίχ. 4 γρ. ἰλ. Α. στίχ. 12 γρ. τὸ ε — Σελ. 9 στίχ. 25 γρ. τοῦ υ — Σελ. 13 στίχ. 20 γρ. αἰσθάνομαι, αἰών—ἡών—Σελ. 14 στίχ. 30 γρ. ὅτη — Σελ. 15 στίχ. 22 γρ. φρ — Σελ. 17 στίχ. 16 (ἀποβλητέον τὸ γ') στίχ. 17 γρ. ἀριδδήσασθαι, προβάλλουσιν — Σελ. 18 στίχ. 13 γρ. τῶν λήξεων. Τὰ ἀποβαλλόμενα, ἐν τῷ μέσῳ — Σελ. 29 στίχ. 9 γρ. Μ. 313 — Σελ. 40 στίχ. 12 γρ. ἀκαχίζει — Σελ. 47 στίχ. 16 γρ. συστήλλεται.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΕΥΚΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α152.47.0003

ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΚΕΥΟΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΑΘΗΝΑ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΟΡΘΩΣΗΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ